

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīga

Atzinums Nr. 1-n

par velociņa “*Vecāķi - Lilaste*” būvniecības ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) - dabas parku “*Piejūra*” novērtējuma ziņojumu.

Derīgs līdz 2020.gada 23.maijam

Paredzētās darbības ierosinātāja: Carnikavas novada dome, reģistrācijas numurs 90000028989, adrese: Stacijas iela 5, Carnikava, Carnikavas novads, LV – 2163 (turpmāk Ierosinātāja).

Novērtējuma ziņojuma izstrādātāja: SIA “*Latekoil*” (reģistrācijas numurs 40003683283), adrese: Raņķa dambis 31, Rīga, LV – 1048 (turpmāk Izstrādātāja).

Paredzētās darbības nosaukums un iespējamā norises vieta: Velociņa “*Vecāķi – Lilaste*” būvniecība maršrutā Vecāķi – Kalngale – Garciems – Garupe – Carnikava – Lilaste no Saulgriežu ielas Rīgas pilsētas teritorijā (īpašuma kadastra numurs 0100 120 2232) līdz atpūtas kompleksam “*Medzābaki*” Lilastē, Carnikavas novadā (īpašuma kadastra numurs 8052 001 0018), kopumā aptuveni 20km garumā, 16,4km no jaunbūvējamā velociņa posma paredzot Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) – dabas parkā “*Piejūra*” (turpmāk Dabas parks).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Izstrādātāja velociņa “*Vecāķi – Lilaste*” būvniecības ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) – dabas parku “*Piejūra*” novērtējuma ziņojumu pirmo reizi Birojā iesniedza 2016.gada 14.oktobrī. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.300 “*Kārtība kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*” (turpmāk Noteikumi Nr.300) 32.punktu, likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 20.panta (2) un (3)daļu, kā arī institūciju viedokļiem par izstrādāto novērtējuma ziņojumu, Birojs divas reizes (ar 2016.gada 29.novembra vēstuli Nr.3-03/1533 un 2017.gada 5.janvāra vēstuli Nr.3-03/36) lūdza novērtējuma ziņojumu papildināt. Pēdējais aktualizētais ziņojums (turpmāk Ziņojums) Birojā iesniegts 2017.gada 24.aprīlī.

Atzinums izdots, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4.¹ panta (2)daļu un Noteikumu Nr.300 40.punktu.

I. Informācija par ietekmēto Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000):

1. Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) – dabas parks “Piejūra” (turpmāk Dabas parks) atrodas Rīgas pilsētas, Carnikavas novada un Saulkrastu novada administratīvajās teritorijās. Dabas parka sauszemes kopplatība ir 4103ha, un tas aizņem aptuveni 38km garu un 0,5 – 2km platu joslu Baltijas jūras Rīgas līča krastā.
2. Dabas parks ir izveidots 1962.gadā, 1999.gadā tā teritorija tikusi paplašināta, un 2004.gadā Dabas parks iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklā. Dabas parks izveidots, lai aizsargātu daudzus retus piekrastes biotopus, mezotrofus ezerus ar oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrībām ar minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās, kā arī daudz retu augu un dzīvnieku sugas.
3. Atbilstoši likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (turpmāk ĪADT likums) pielikuma 21.punktam Dabas parks ir C tipa aizsargājamā teritorija (kods LV0301700), kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai. Atbilstoši Natura 2000 teritorijas standarta datu formai Dabas parkā konstatēti 20 Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā, tajā skaitā 17 īpaši aizsargājamie biotopi, kas iekļauti Ministru kabineta 2000.gada 5.decembra noteikumos Nr.421 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*”, un 8 Latvijā sastopamie Eiropas Savienības prioritāri aizsargājamie biotopi, kas iekļauti Ministru kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumos Nr.153 “*Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu*”. Atbilstoši Natura 2000 teritorijas standarta datu formai Dabas parkā konstatētas 19 putnu sugas, kuru aizsardzību nosaka 2009.gada 30.novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (turpmāk Putnu direktīva) un 2000.gada 14.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.396 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*” (turpmāk Noteikumi Nr.396). Atbilstoši dabas parka “Piejūra” dabas aizsardzības plānā laika periodam no 2004. līdz 2014¹. gadam (turpmāk arī Dabas aizsardzības plāns) – Dabas parkā konstatētas 27 Latvijā īpaši aizsargājamās augu sugas, kuru aizsardzību nosaka Noteikumi Nr.396, 1 no tām – purva mātsakne *Angelica palustris* ir iekļauta arī 1992.gada 21.maija Padomes Direktīvā 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (turpmāk Biotopu direktīva), kā arī citas īpaši aizsargājamās dabas vērtības.
4. Atbilstoši Dabas aizsardzības plānā sniegtajam vērtējumam aizsargājamo dabas vērtību pastāvēšanu Dabas parkā nosaka mazskarto, dabisko ekosistēmu dominance pār antropogēnajām teritorijām. Šāda no dabas vērtību aspekta labvēlīga situācija veidojusies, jo vēsturiski liela daļa no teritorijā esošajām mežu platībām atradās valsts īpašumā, kas kavēja zemes transformēšanu par apbūves teritorijām, kā arī tajā atradās vairāki PSRS militārie objekti ar ierobežotu pieeju un uzturēšanās iespējām. Tāpat, ņemot vērā teritorijas novietojumu Rīgas jūras līča piekrastē, Dabas parku raksturo Piejūras zemienei tipiska teritorija ar kāpu un priežu mežu ainavām, ar piejūras pļavām un ezeriem zemākajās vietās, ar upju grīvām, kas savukārt nosaka arī daudzveidīgu augu un dzīvnieku valsti, daļa sugu spēj eksistēt tikai jūras krastā. Vienlaikus tās ir ļoti jutīgas teritorijas, jo tās galvenokārt veido priekšskāpas un sausi priežu meži, kas ir jutīgi gan pret dabas, gan cilvēka ietekmi (vējš, temperatūra, ugunsgrēki, jūra, nomīdīšana u.c.). Tomēr atbilstoši Dabas aizsardzības plānā sniegtajam vērtējumam Dabas parka teritorijas stabilitāti kopumā palielina tas, ka tai ir liela platība, un tā ir vienota un nosacīti noslēgta.
5. Savukārt faktori, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi ietekmē Dabas parku

¹ Saskaņā ar Latvijas Republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra K.Gerhada 2016.gada 18.februāra rīkojumu Nr.24 “*Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu*” dabas parka “Piejūra” dabas aizsardzības plāna dabas termiņš pagarināts līdz 2019.gada 31.decembrim.

un tajā esošās aizsargājamās dabas vērtības, Natura 2000 teritorijas standarta datu formā nav analizēti. Tomēr atbilstoši Dabas aizsardzības plānā un Ziņojumā sniegtajam vērtējumam, kā galvenie Dabas parku un tajā esošo dabas vērtību pastāvēšanu apdraudošie faktori identificēta antropogēnā ietekme, izbraukājot, izmīdot un citādi ietekmējot dabiskās ekosistēmas (vāji attīstīts Dabas parka labiekārtojums), valsts un pašvaldību zemju atdošana privātīpašniekiem un zemju transformācija, teritorijas apbūvēšana, sadrumstalojot un samazinot dabisko biotopu aizņemtās platības, Rīgas brīvostas attīstība (piesārņojuma avots), mežu un kāpu degšana, pļavu aizaugšana. Arī sabiedrības neinformētība par teritorijā esošajām dabas vērtībām un to nozīmi, aizsardzības noteikumiem un attiecīgām normatīvo aktu prasībām un Dabas parka apsaimniekošanas pasākumiem. Šādā kontekstā arī nepārdomāta Paredzētās darbības realizēšana varētu būt kā Dabas parka teritorijas kvalitāti negatīvi ietekmējoša darbība.

6. Dabas parka individuālo aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2006.gada 14.marta noteikumi Nr.204 "*Dabas parka "Piejūra" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" (turpmāk Dabas parka noteikumi), Dabas aizsardzības plāns un citi, tajā skaitā starptautiski, normatīvie akti.
7. Atbilstoši Dabas parka noteikumiem, Dabas parkā ir noteiktas sekojošas funkcionālās zonas – dabas lieguma zona, dabas parka zona un neitrālā zona. Dabas lieguma zona izveidota, lai saglabātu dabiskos biotopus un īpaši aizsargājamās sugas, tajā ietilpst trīs dabas liegumi – „*Vakarbulļi*”, „*Daugavgrīva*” un „*Ummis*”. Savukārt dabas parka zona izveidota, lai saglabātu jūras piekrastei raksturīgos biotopus, sugas un ainavas, kā arī, lai saglabātu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības sabiedrības izglītošanai un atpūtai dabā. Dabas parka noteikumi paredz dabas lieguma un dabas parka zonā viena asfaltēta vai cita veida cietā seguma velosipēdu celiņa ierīkošanu maršrutā no Vecāķiem līdz Saulkrastiem. Dabas parka neitrālā zona izveidota, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību Dabas parkā esošajās apdzīvotajās vietās.

II. Īss paredzētās darbības raksturojums:

1. Lai veicinātu velokultūru Vidzemē, Vidzemes tūrisma asociācija, sadarbojoties ar Vidzemes piejūras pašvaldībām, īsteno projektu "*CentralBalticCycling*", kura ietvaros plānots realizēt Paredzēto darbību. Paredzētās darbības ietvaros plānots izveidot veloceliņu maršrutā Vecāķi – Kalngale – Garciems – Garupe – Carnikava – Lilaste no Saulgriežu ielas Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā līdz atpūtas kompleksam "*Medzābaki*" Lilastē, Carnikavas novadā pie Saulkrastu novada robežas. Paredzēts, ka plānotais veloceliņš savienos esošus valomāršrutus Rīgas pilsētā un Saulkrastu novada administratīvajā teritorijā, veidojot vienotu labiekārtotu velomaršrutu. Veloceliņa kopējais garums no Vecāķiem līdz Lilastei Ziņojumā norādīts ~24km, bet Natura 2000 novērtējumā iekļauts veloceliņa jaunbūvējamais posms ~20km garumā, kas neietver esošās ielas Mežciema un Carnikavas ciema teritorijā. 16,4km no plānotā veloceliņa atrodas Dabas parka teritorijā. Ziņojumā veloceliņa trase nosacīti iedalīta 4 posmos, un diviem no posmiem (1. un 4.posmam) izstrādāti alternatīvi izvietojumi:
 - 1.1. 1.posms *Vecāķi – Garciems* no Saulgriežu ielas Rīgas pilsētas teritorijā līdz Mežciema ielai Mežciemā, Carnikavas novadā 6,5km garumā. Veloceliņa 1.poms atrodas meža masīva teritorijā starp dzelzceļa līniju un piekrastes joslu, daļa no veloceliņa (~2,5km garumā) virzās gar piekrastes joslu tiešā tās tuvumā un šķērso Eimuru kanālu ~300m attālumā no tā ietekas Baltijas jūrā. Veloceliņa trasējumam no Eimuru kanāla līdz Mežciema ielai Ziņojumā ietverti 2 risinājumi, kas atšķirīgos trasējumos šķērso īpaši aizsargājamam meža biotopam izveidota mikrolieguma teritoriju.
 - 1.2. 1.A posms *Vecāķi – Garciems* 6,4km garumā. 1.A posma sākumdaļa sakrīt ar 1.posma novietojumu, bet no ~3,5km atzīmes 1.A posms virzās atšķirīgā trasējumā – pa Dabas parka teritoriju tuvāk dzelzceļa līnijai un turpinās Mežciema teritorijā pa esošām ielām līdz pieslēgumam Mežciema ielai.

- 1.3. 2.posms *Garciems* – *Carnikava* 5,3km garumā virzās no Mežciema ielas pa Dabas parka teritoriju starp piekrastes joslu un Langas upi.
- 1.4. 3.posms *Carnikava* – *Pludmale* paredzēts 1,7km garumā no Laivu ielas Carnikavā – līdz pludmalei. Carnikavas ciemā paredzēts pieslēgums jau esošam veloceliņam Jūras un Laivu ielas krustojumā.
- 1.5. 4.posms *Gauja* – *Lilaste* no Skujiņu ielas Gaujas ciemā līdz autoceļam A1 Lilastē kopumā 6,5km garumā. Veloceliņš virzās pa pašvaldības īpašumā esošām ielām un meža masīva teritoriju Dabas parkā starp dzelzceļa līniju un Garezeru.
- 1.6. 4.A posms 6,4km garumā. 4.A sākumdaļa sakrīt ar 4.posma trasi, bet no ~0,9km atzīmes ~3km garumā 4.A posms, salīdzinot ar 4.posmu, tiek virzīts tuvāk dzelzceļa līnijai.
2. Iekšzemes virzienā nepārpūstas augstās krasta kāpu grēdas reljefs ir viens no faktoriem, kas noteicis veloceliņa novietojuma izvēli starp jūru un augstajām kāpu grēdām. Kāpu grēdas platums ir vidēji 0,5 – 1,0km, sasniedzot savu maksimumu pirms Eimuru kanāla, kur projektējamais veloceliņa 1.posms apiet augstāko relatīvo virsotni (Brēdes kalnu) no Z puses, savukārt, realizējot 1.A alternatīvu, kāpu grēdas josla tiek šķērsota pa pazeminājumu kāpu grēdas vidusdaļā.
3. Kopumā veloceliņa izbūvei nepieciešami ~8,5ha zemes, no tiem Rīgas pašvaldības teritorijā – 0,12ha, un pārējā daļa – Carnikavas novadā. Veloceliņu ~18,5km garumā paredzēts virzīt pa esošiem ceļiem un takām, kuru platums atbilstoši Ziņojumā norādītajam variē no 2,5 – 5m. Norādītais plānotā veloceliņa brauktuves platums nepārsniegs esošo ceļu un taku platumu – Dabas parka teritorijā tas paredzēts no 2,5 – 3m, 3.posmā 1,7km garā trasē no Laivu ielas līdz pludmalei – 3,5m platumā. Veloceliņa būvniecība jaunā vietā, kur pašreiz neatrodas ceļi un takas, iecerēta 1./1.A posma sākumdaļā un 1.posmā pie Eimuru kanāla šķērsojuma – attiecīgi 0,6km un 0,2km garumā un 2,5m platumā, kā arī trases noslēguma posmā pie Lilastes stacijas dzelzceļa tuvumā.
4. Veloceliņa klātnē visā tās garumā paredzēts cietais segums, – posmos pa esošām meža stigām un ceļiem Dabas parka teritorijā un mikroliegumu šķērsojumos paredzēts betona plātņu segums, savukārt veloceliņa posmos esošajā ceļu un ielu tīklā ārpus Dabas parka plānots asfaltbetona segums. Posmos, kur ceļa klātne kalpos gan velosipēdu, gan vieglā autotransporta kustības nodrošināšanai, paredzēts asfaltbetona segums ar auto transporta slodzei atbilstošām konstrukcijām.
5. Papildus veloceliņa klātnes izveidei paredzētas izbūvēt arī 0,5m platas nesaistīta minerālmateriāla seguma nomales, kā arī apdzīvotu vietu tuvumā paredzēts ierīkot atpūtas vietas. Atpūtas vietas paredzētas ~20m² platībā (Laivu ielas galā ~44m²), un uz tām paredzēts izvietot velostatīvus, piknika galdus, solus un atkritumu urnas. Atpūtas vietas paredzētas pie Kalngales, Eimuru kanāla, pie Garupes un Laivu ielas galā pirms kāpu zonas (atpūtas vietu izvietojums attēlots Ziņojuma 1. pielikumā). Ja veloceliņa sākumposms tiek virzīts 1.posmā, atpūtas vietas aizņems 148m² platību (~0,015ha), bet, izvēloties trases sākumposmu virzīt pa 1.A posmu, atpūtas vietas netiks paredzētas pie Eimuru kanāla, un kopējā atpūtas vietu aizņemtā platība samazināsies līdz 128m² (~0,013ha).
6. Pirms veloceliņa izbūves paredzēts veikt teritorijas sagatavošanas darbus, kas ietver trases uzmērīšanu un nospraušanu, kā arī vietu atzīmēšanu, kur būvdarbu laikā ievērojami piesardzības pasākumi, lai netiktu skartas un iznīcinātas novērtējuma ietvaros identificētās īpaši aizsargājamo sugu atradnes, kā arī tiktu precizēti nocērtamie koki. Paredzētās darbības ietvaros plānots izcirst kokus un krūmus, kas atrodas veloceliņa trasē, kā arī uz esošo ceļu apmalēm. Pirms veloceliņa konstrukcijas izbūves plānots veikt nederīgās grunts noņemšanu, klātnes planēšanu, ierakuma – uzbēruma veidošanu, ģeorežģa – ģeotekstila ieklāšanu posmos ar asfaltbetona segumu, nesaistītu minerālmateriālu seguma izveidi un smilts izlīdzinošā slāņa ieklāšanu zem betona plāksnēm. Posmos, kur būs iespējams noņemt augsnes auglīgo

virskārtu, tā tiks izmantota velociņa klātnes nogāžu nostiprināšanai, lai samazinātu erozijas procesu ietekmi velociņa ierakumos un uzbērumos. Ārpus mikroliegumu teritorijām velociņa klātnes nogāžu stiprināšanai paredzēts izmantot kokosa preterozijas paklāju. Nogāzes tiks papildus stiprinātas ar augsto purvu kūdru. Kā izriet no Ziņojuma 2. pielikuma *“Plānotā velociņa šķērsprofilu rasējumi”* mikroliegumu teritorijās velociņa klātni paredzēts veidot bez uzbēruma, un nav nepieciešami nogāžu preterozijas pasākumi. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam būvdarbu veikšanai un materiālu pievešanai tiks izmantota tāda tehnika, kura var veikt darbus un apgriešanos, neizbraucot no paredzētās velociņa trases.

7. Materiālu piegādei un būvniecības tehnikas kustībai līdz plānotajam velociņam paredzēts izmantot esošus ceļus un meža stigas, savukārt tehnikas pārvietošanās un materiālu pievešana uz konkrētu vietu velociņa trasē plānota pa projektēto trasi. Gan izmantojamo pievedceļu skaits, gan kopgarums ir atkarīgs no izvēlētajām velociņa izbūves alternatīvām. Ziņojumā novērtēts, ka plānotais izbūvējamo pagaidu pievedceļu kopgarums Dabas parka teritorijā nepārsniegs 2,6km, bet minimālais kopgarums 1,6km ir iespējams, virzot velociņa trasi pa 1.A un 4.A posmu. Pievedceļu ierīkošana ietver esošo ceļu un stigu planēšanu, pagaidu ģeotekstila vai ģeorezģa ieklāšanu, virs kura paredzēts pagaidu šķembu maisījuma segums. Norādīts, ka iespējams arī izmantot šķeldas segumu no objektā iegūtās koksnes. Velociņa būvniecībai izmantojamās materiālus paredzēts uzglabāt krautnēs ar izmēru 10x10m. Iespējamais krautņu skaits Dabas parka teritorijā variē no 10 līdz 18 krautnēm.
8. Plānoto velociņu pie Carnikavas (pie atzīmes 4475m) šķērsos 20kV elektropārvades līnija, un pie Lilastes ciema paralēli plānotajam velociņam virzās 20kV elektropārvades līnija. Izvērtējot informāciju par esošajām inženierkomunikācijām, Ziņojumā nav konstatētas vietas, kur pie elektropārvades līnijām būtu nepieciešami īpaši velociņa būvniecības tehniskie risinājumi.
9. Paredzēto darbību plānots realizēt četrās būvniecības kārtās atbilstoši velociņa sadalījumam pa posmiem. Būvniecībai izmantojamā tehnika Ziņojumā norādīta – kravas auto līdz 25t, minikrāvēji, frontālais iekrāvējs, grunts veltnis, asfaltbetona ieklājējs un asfalta veltnis.
10. Lilastes ciemā pie Lilastes stacijas plānots šķērsojums pār dzelzceļa līniju un A1 autoceļa šķērsojums pie viesnīcas *“Medzābaki”*, paredzot regulējamu gājēju pāreju un pieslēgumu pie jau izbūvētā velociņa uz Saulkrastu novada robežas.
11. Velociņu atsevišķos posmos, apdzīvotu vietu tuvumā paredzēts apgaismot. Dabas parka teritorijā paredzēts apgaismojums no Eimura kanāla līdz Mežciema ielai (500m garumā), no Mežciema ielas gar esošo apbūvi (400m garumā) un visā 3.posma garumā no Laivu ielas Carnikavā līdz pludmalei (~1700m garumā), bet ārpus Dabas parka – no Langas ielas līdz Mežciema ielai (1200m garumā) un no 4./4.A posma sākuma līdz Priedkalnu ielai un gar Lilastes ielu (kopā 3500m garumā). Ziņojumā norādīts, ka apgaismojuma balstu un kabeļu trases izbūve tiks veikta pirms velociņa segas konstrukcijas izbūves.
12. Gan 1., gan 1.A posms šķērsos mākslīgu ūdensteci – Eimuru kanālu, pa kuru ar sūkņu staciju tiek pārsūknēts ūdens no Eimuru – Mangaļu poldera uz jūru. Velociņa 1.posms šķērsos Eimuru kanālu ~300m attālumā no tā ietekas Baltijas jūrā, un 1.posma būvniecības risinājumi paredz Eimura kanāla šķērsojumā izbūvēt saskrūvējamu viļņotā tērauda caurteku. Pirms caurtekas izbūves plānots veikt tās pamatu izbūvi kanālu gultnē, veidojot 50cm šķembu un 10cm smilts izlīdzinošu slāni. Ziņojumā norādīts, ka darbus plānots veikt laikā, kad ir vismazākais pārsūknējamo ūdeņu daudzums Eimuru kanālā, t.i. jūlijā vai augustā. Darbus paredzēts saskaņot ar Eimuru kanāla sūkņu stacijas darbību, uz laiku aizturot pārsūknējamā ūdens plūsmu uz jūru. Sausas būvbedres nodrošināšanai papildus plānots izbūvēt pagaidu dambi un nodrošināt pieplūstošā ūdens pārsūknēšanu aiz būvbedres zonas, ja ūdens uzstādinājums pirms Eimuru sūkņu stacijas paaugstināsies un radīs plūdu draudus. Pēc caurtekas montāžas tiks veikta caurtekas betona galu betonēšana un gultnes nostiprināšana. Pirms caurtekas izbūves plānots izbūvēt velociņa posmu no Mežciema ielas līdz Eimuru

kanālam, lai nodrošinātu būvtechnikas pārvietošanos. Izejmateriālus caurtekas būvniecībai paredzēts pievest no Garciema puses pa Mežciema ielu un jauno velociņa trasi. Ja velociņš tiks būvēts pa 1.A posmu, Eimuru kanālu tas šķērsos Garciemā pa esošiem gājēju un riteņbraucēju tiltiņiem, kuru konstrukcijas plānots atjaunot.

13. Paredzētās darbības laikā radušies sadzīves atkritumi tiks nogādāti atkritumu poligonā. Būvdarbu laikā objektā tiks izvietotas biotualetes.
14. Atbilstoši Ziņojumā un Dabas parka dabas aizsardzības plānā norādītajai informācijai Paredzētās darbības vietu raksturo sekojoši apstākļi:
 - 14.1. 1. – 3.posms daļēji atrodas Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslā.
 - 14.2. Velociņa izbūves teritorijā veikta ģeotehniskā izpēte, kuras rezultātā ģeotehniskie apstākļi pētītajā velociņa joslā novērtēti kā viendabīgi, samērā labi velociņa izbūvei. Vietām konstatētas nosacīti vājas gruntis – kūdra, minerālās dūņas un dūņains smilšmāls, tādēļ konkrētos posmos pirms būvniecības darbu uzsākšanas jāveic grunts nomaiņa ar tīru sabērtu smilti.
 - 14.3. Pēc laboratorijas analīžu rezultātiem secināts, ka smalkajai smiltij, kura ir izplatīta visā projektējamā velociņa posmā, raksturīgas labas filtrācijas īpašības no 4,15 – 9,19m/dn.
 - 14.4. Izpētes laikā gruntsūdens atklāts 5 no 14 veiktajiem urbumiem, velociņa trases zemākajās vietās, un tā līmenis fiksēts 0,30 – 3,00m dziļumā no zemes virsmas jeb pēc absolūtām atzīmēm +0,60 – +1,20m. Pārējos 9 urbumos līdz izurbtajam dziļumam lauku darbu veikšanas laikā neviens no pazemes ūdens veidiem nav ticis atklāts.

III. Visu Paredzētās darbības iespējamo risinājumu ietekmju novērtējums uz Natura 2000 teritoriju – Dabas parku "Piejūra", tā ekoloģiskajām funkcijām un integritāti:

1. Informācija par iespējami ietekmējamām dabas vērtībām:

- 1.1. Īpaši aizsargājamo vērtību vispārēja kartēšana velociņa teritorijā ir veikta, nosakot teritorijai aizsardzības statusu un izstrādājot Dabas aizsardzības plānu. Papildus Paredzētās darbības pilnīgākam ietekmes novērtējumam, velociņu un tam piegulošās teritorijas apsekošanu ir veikuši sertificēti sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes E.Grolle un S.Ikauniece (turpmāk katra atsevišķi Eksperte) (Ziņojuma 7. un 9.pielikums). Atsevišķu plānotā velociņa posmu (1., 2., 3. un 4.posma) skarto un ietekmēto biotopu novērtējumu eksperte E.Grolle veikusi projekta izstrādes sākumposmā, kad tika paredzēta velociņa izbūve 5m platumā, taču Ziņojuma izstrādes laikā plānotā velociņa platums samazināts līdz maksimāli 3,5m. Izvērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, Birojs ņēmis vērā, ka Ekspertes atzinums attiecībā uz konkrētiem velociņa posmiem un tā skartajām dabas vērtībām sniegts, pieņemot, ka būvniecības potenciāli ietekmētās teritorijas būs plašākas. Velociņa trases un tās apkaimes novērtēšanu veikuši arī ornitofaunas un sīkspārņu eksperti (Ziņojuma 10. un 11.pielikums).
- 1.2. Atbilstoši Ekspertes novērtējumam Dabas parka teritorijā plānotā velociņa trase virzās pa biotopiem K.5.3.²*Meža ceļš* un F.8.1.*Stīga*, ārpus esošiem ceļiem un stīgām pa biotopu F.5.1. *Izcirtums nabadzīgos sausieņu mežos*, un īpaši aizsargājamiem biotopiem 2180³

² Turpmāk tekstā šāda veida skaitlisks biotopa kods apzīmē īpaši aizsargājamus biotopu veidus Latvijā atbilstoši Ministru Kabineta 2000.gada 5.decembra noteikumiem Nr.421 "*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu un sarakstu*".

³ Turpmāk tekstā šāda veida skaitlisks biotopa kods un nosaukums apzīmē Eiropas Savienības aizsargājamus biotopus Latvijā, bet šāda veida biotopa kods ar * apzīmē Latvijā sastopamos Eiropas Savienības prioritāros biotopus atbilstoši Ministru Kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumiem Nr.153 "*Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu*".

Mežainas piejūras kāpas un 9010 Veci vai dabiski boreāli meži.*

- 1.3. Biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas* ir Eiropas Savienībā aizsargājams biotops, savukārt biotops 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* ir Eiropas Savienībā prioritāri aizsargājams biotops. Atbilstoši ziņojumam “*Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā*” (novērtējums par 2007. – 2012.gadu) gan biotopa 2180 *Mežainas piejūras kāpas*, gan biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* kopējais aizsardzības stāvoklis valstī novērtēts kā nelabvēlīgs – slikts, ar tendenci pasliktināties.
- 1.4. Ekspertes atzinumā, tajā skaitā atzinumam pievienotajā pielikumā ar apsektās teritorijas topogrāfisko karti un tajā atzīmētiem aizsargājamiem biotopiem norādīts, ka jūras krasta tuvumā velociņa izbūve paredzēta arī īpaši aizsargājamās biotopos B.2.1.2.; 2120 *Priekškāpas* un B.2.2.1.1.; 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*. Ņemot vērā, ka Ziņojuma izstrādes laikā plānotā velociņa platums 3.posmā ir ticis samazināts no 5m līdz 3,5m, Ziņojuma autori, interpretējot Ekspertes atzinumu, norādījuši, ka plānotā velociņa trase aizsargājamā biotopa 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* platības tiešā veidā neskars. Saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamo biotopu 2120 *Priekškāpas* Ziņojuma autori 2016.gada 23.decembra vēstulē Nr.43/12-16 Birojam snieguši skaidrojumu, ka velociņa būvniecība īpaši aizsargājamo biotopu 2120 *Priekškāpas* neietekmēs, jo velociņš atradīsies kāpas vaļņa pārrāvuma vietā uz šobrīd esošas stigas, un velociņš šķērsos priekškāpas, neiznīcinot neko ārpus jau šobrīd izmīdītās un izbraukātās teritorijas robežām.
- 1.5. Plānotās velociņa trases tuvumā vai apkārtnē konstatēti īpaši aizsargājami biotopi 2180 *Mežainas piejūras kāpas*, 9080* *Staignāju meži*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, 91D0* *Purvaini meži*, 3150 *Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju*, 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas* un 2120 *Priekškāpas*.
- 1.6. Dabas parka teritorijā velociņa būvniecības potenciālās ietekmes zonā atrodas mikroliegumi, kas saskaņā ar Valsts meža dienesta (turpmāk VMD) Rīgas virsmežniecības 2005.gada 10.maija lēmumiem Nr.1 un Nr.2 “*Par mikrolieguma izveidošanu*” ir izveidoti skuju koku mežu aizsardzības nodrošināšanai. Plānotā velociņa trase un būvniecības materiālu pievedceļi virzās caur sekojošiem mikroliegumiem:
 - 1.6.1. 1.posmā – caur mikroliegumiem 1215⁴ (80019⁵) un 1224 (80028);
 - 1.6.2. 1A posmā – caur mikroliegumu 1215 (80019);
 - 1.6.3. 2.posmā – caur mikroliegumu 1229 (80033);
 - 1.6.4. 4.posmā – caur mikroliegumiem 1244 (80047), 1247 (80050), 1251 (80054) un 1250 (80053).
 - 1.6.5. 4A posmā – caur mikroliegumiem 1244 (80047), 1243 (80046), 1247 (80050), 1250 (80053) un 1251 (80054);
 - 1.6.6. Būvniecības materiālu pievedceļi – caur mikroliegumiem 1225, 1229 (80033), 1230 (80034) un 1244 (80047).
- 1.7. Ziņojuma izstrādes laikā mikroliegumus, kurus šķērsos plānotais velociņš, ir apsekojusi Eksperte un konstatējusi, ka mikroliegumu teritorijas atbilst Eiropas Savienības aizsargājamam biotopam 2180 *Mežainas piejūras kāpas* un vienlaikus vietām satur arī cita īpaši aizsargājama biotopa – 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* pazīmes, vietām biotopa 9080* *Staignāju meži* pazīmes. Novērtēts, ka mikroliegumus šķērsos atpūtnieku iestaigātas takas un iebraukti celiņi, un teritorijām ir liela rekreatīvā slodze, bet ar piemērotas infrastruktūras palīdzību, vadot apmeklētāju plūsmu, antropogēno slodzi būtu iespējams

⁴ Mikrolieguma kods atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu sistēmā “*Ozols*” norādītajam.

⁵ Iekavās norādīts Valsts meža dienesta mikroliegumam piešķirtais numurs.

koncentrēt atsevišķās vietās un samazināt esošo izbradāšanu mikroliegumos. Ekspertes novērtējums un sniegtie atzinumi ir bijuši par pamatu VMD 2016.gada 4.janvāra lēmumam “Par grozījumiem Rīgas virsmežniecības 10.05.2005. lēmumā Nr.2” un 2016.gada 26.janvāra lēmumam “Par grozījumiem Rīgas virsmežniecības 10.05.2005. lēmumā Nr.1”. Saskaņā ar pieņemtajiem lēmumiem mikroliegumiem 1215 (80019), 1224 (80028), 1229 (80033), 1230 (80034), 1244(80047), 1247(80050), 1250(80053) un 1251(80054) mainīts nosaukums uz *īpaši aizsargājams biotops Mežainas piejūras kāpas* un veikti papildinājumi mikroliegumos veicamajos izmantošanas un apsaimniekošanas pasākumos, tajā skaitā:

- 1.7.1. Atļauta mikroliegumus viena šķērsojošā ceļa vai dabiskas brauktuves labiekārtošana par velociņu ar cietu segumu, izmantojot tikai iebraukto un nomīdīto platumu, kā arī neradot ietekmi uz dabisko biotopa veģētāciju un audzes struktūru, izvēloties dabai draudzīgus tehniskos risinājumus.
- 1.7.2. Velociņa platumu (ieskaitot uzbēruma nogāzes platumus, cietā seguma virsmu un apgaismes infrastruktūras ierīkošanas joslu) nepieciešams noteikt un plānot atbilstoši situācijai dabā, neradot bojājumus mikroliegumu biotopiem.
- 1.8. Atbilstoši Ekspertes vērtējumam plānotais velociņš un tā izbūvei nepieciešamās infrastruktūras teritorijas šķērso vai var ietekmēt tādu īpaši aizsargājamo augu sugu kā pļavas silpurene *Pulsatilla pratensis* un smiltāja neļķe *Dianthus arenarius* atradnes, kā arī ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu gada staipeknis *Lycopodium annotinum* un vāļišu staipeknis *Lycopodium clavatum* atradnes.
- 1.9. Uz vairākām bioloģiski vecām priedēm 4.A posma tuvumā (~1 – 2m attālumā no brauktuves malas) konstatētas īpaši aizsargājamas vaboles – priežu sveķotājkoksngrauža *Nothorina punctate* darbības pēdas.
- 1.10. 2004.gadā, iekļaujot Dabas parku Natura 2000 tīklā, Dabas parks kopumā kvalificēts kā putniem nozīmīga vieta pateicoties tajā konstatētajām Putnu direktīvas 1.pielikuma sugām – mazais zīriņš *Sterna albifrons*, stepes čipste *Anthus campestris*, lielais dumpis *Botaurus stellaris*, niedru lija *Circus aeruginosus*, grieze *Crex crex*, upes zīriņš *Sterna hirundo*, melnā dzilna *Dryocopus martius* un sila cīrulis *Lullula arborea*. Ornitoloģijas eksperts, veicot plānotās velociņa teritorijas apsekošanu un ņemot vērā iepriekšējos gados veiktas uzskaites un dabas novērojumu portālā dabasdati.lv ievietoto informāciju, ir secinājis, ka vairāku putnu sugu, tajā skaitā melno dzilnu un griežu skaits ir sarucis (attiecīgi no 5 – 10 pāriem melno dzilnu līdz 4 – 5 pāriem un no 2 – 3 pāriem līdz 1 konstatētam griezes īpatnim), kā arī kopš 2004.gada ir mazinājies sila cīruļa un stepes čipstes populācijas lielums.
- 1.11. Ziņojumam pievienotajā sīkspārņu eksperta novērtējumā norādīts, ka senāk veiktās apsekošanas reizēs sīkspārņi konstatēti nelielā skaitā un tikai četras no biežāk sastopamajām sugām – visvairāk ziemeļu sīkspārnis *Eptesicus nilssonii*, nelielā skaitā Natūza sīkspārnis *Pipistrellus nathusii* un rūsganais vakarsīkspārnis *Nyctalus noctula*, un uz ūdeņiem – ūdeņu naktssīkspārnis *Myotis daubentonii*. Tā kā gan Dabas parkā, gan tā apkaimē atrodas daudzām sīkspārņu sugām nozīmīgi barošanās biotopi, eksperts pieļauj, ka vasarā nelielā skaitā un neregulāri teritorijā, visticamāk, iespējams konstatēt arī citas sīkspārņu sugas, tomēr kopumā Dabas parkā vasarā nav novērojamas būtiskas sīkspārņu koncentrēšanās vietas. Pēc gadījuma novērojumiem, kā arī sistemātiskām uzskaitēm, kas tiek veiktas Igaunijā, netālu no Latvijas robežas, secināts, ka gar Rīgas līča austrumu krastu notiek sīkspārņu migrācija. Migrējošām sugām piejūrai raksturīgos sausos priežu mežos ir novērojams riests, un eksperta vērtējumā, visticamāk, Natūza sīkspārņa riests ir novērojams arī Dabas parka vecākajos un skrajajos meža nogabalos. Netālu no plānotā velociņa gala Vecāķos atrodas Latvijas mēroga nozīmīga sīkspārņu ziemošanas vieta Mangaļsalas forti, un, visticamāk, daļa no fortos ziemojošajiem sīkspārņiem tajos ierodas, šķērsojot arī plānotās velociņa trases teritoriju. Kā sīkspārņu mītnēm bagātas vietas

eksperts norādījis vecos, skrajos priežu nogabalus, kas ir gan piemērotas dzīves/riesta vietas Natūza sīkspārnim, gan arī rūsganajam vakarsīkspārnim un potenciāli arī 1 – 2 citām sīkspārņu sugām.

2. Paredzētās darbības iespējamā ietekme, ar to saistītie apstākļi un Paredzētās darbības risinājumi:

- 2.1. ĪADT likuma 43.panta (1)daļa paredz, ka Natura 2000 teritorijās piemēro nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota. Savukārt ĪADT likuma 43.panta (4)daļa noteic, ka paredzētajai darbībai, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), veic ietekmes uz vidi novērtējumu, bet 43.panta (5)daļa noteic, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.2. Šāds regulējums izriet no Eiropas padomes direktīvas 92/43/EKK par dabisku dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 6.panta 3.punkta, kas paredz, ka, *ņemot vērā novērtējuma atzinumus par ietekmi uz minēto teritoriju, un saskaņā ar 4. punkta noteikumiem, kompetentā valsts iestāde piekrīt plāna vai projekta īstenošanai tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība, un vajadzības gadījumā noskaidrojusi plašas sabiedrības viedokli.* Skaidrojot nosacījumu par attiecīgās teritorijas viengabalainības izjaukšanu ĪADT likuma 43.panta (5)daļa noteic, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Natura 2000 teritorijas ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.3. Paredzēto darbību daļēji ir plānots realizēt Natura 2000 teritorijā – Dabas parkā, tā dabas parka un dabas lieguma zonā, izmantojot galvenokārt esošus ceļus, stigas un takas. Vadoties no izvērtēšanas un piesardzības principa, Paredzētās darbības ietekme jānovērtē un tai (gadījumā, ja tā pieļaujama) jānoteic tādi īstenošanas nosacījumi, kas kļiedē pamatotas šaubas par būtisku ietekmi. Novērtējot un nosakot darbības realizācijas nosacījumus, nepieciešams atrast saprātīgu līdzsvaru starp teritorijas attīstību un dabas aizsardzību, nepieļaujot, lai būvniecība un objekta ekspluatācija negatīvi ietekmē Natura 2000 teritorijas ekoloģiskās funkcijas un integritāti, nepieļaujot, ka tā nonāk pretrunā ar teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.4. Dabas parka izveides un aizsardzības mērķis ir galvenokārt saistīts ar kāpu mežu, priekškāpu un pludmales, kam ir liela nozīme gan piekrastes dabas saglabāšanā, gan iedzīvotāju atpūtas nodrošināšanā, saglabāšanu. Dabas parks ir teritorija ar lielu dabas daudzveidību un augstvērtīgiem rekreācijas resursiem, kā arī tas atrodas pilsētu un daudzu apdzīvotu vietu tiešā tuvumā, tādēļ Dabas parka teritorija ir noslogota, īpaši vasaras sezonā. Galvenie Dabas parka ietekmējošie negatīvie faktori, kas apdraud tajā esošās dabas vērtības, ir antropogēnā ietekme, zemju transformācija, apbūvēšana (samazinot aizsargājamo biotopu aizņemtās platības) u.c.
- 2.5. Identificējot ar Paredzētās darbības realizāciju iespējamo ietekmi no Ziņojuma secināms:
 - 2.5.1. Ņemot vērā Dabas parka ģeogrāfisko izvietojumu un salīdzinoši nelielo attālumu līdz apdzīvotām vietām, Dabas parka mežiem jau pašreiz ir liela rekreatīvā slodze, kā rezultātā, izmīdot un izbraukājot, tiek iznīcināts dabiskais augājs, kā arī piekraste tiek piesārņota ar sadzīves atkritumiem. Bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgākos mežus ietekmē mirušās koksnes izvākšana. Novērtēts, ka pašreizējā situācijā Dabas parkā esošo kāpu stāvoklis strauji pasliktinās, un ir nepieciešama infrastruktūra kontrolētas atpūtnieku plūsmas virzīšanai.

2.5.2. Eksperte atzinumā norādījusi, ka plānotais veloceliņš galvenokārt virzās pa biotopiem K.5.3.*Meža ceļš* vai 8.1.*Stīga*, taču, lai nodrošinātu vienlaidus veloceliņa trasi no Vecākiem līdz Lilastei, būvniecība paredzēta arī ārpus esošiem ceļiem un takām īpaši aizsargājamu biotopu platībās, līdz ar to Paredzētās darbības rezultātā tiks tieši ietekmēti īpaši aizsargājami biotopi un sagaidāms to zudums. Atkarībā no izvēlētais veloceliņa trasējuma alternatīvas veloceliņš Dabas parka dabas parka zonā virzīsies caur neskartu īpaši aizsargājamu biotopu platībām 0,8km vai 0,6km garumā (attiecīgi 1. vai 1.A posmā). Ziņojumā aprēķinātas veloceliņa būvniecības rezultātā zaudētās biotopu platības:

2.5.2.1. Biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas* atkarībā no realizētā veloceliņa trasējuma – 1. vai 1.A posmā tiks zaudēts attiecīgi ~0,3ha un ~0,25ha platībā. Ziņojumā, veicot īpaši aizsargājamā biotopa 2180 *Mežainas piejūras kāpas* zaudējamo biotopu platību aprēķinu, ņemts vērā, ka Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk DAP) dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS biotopa 2180 *Mežainas piejūras kāpas* platības norādītas arī teritorijā, kur 1./1.A posma sākumdaļā paredzēta veloceliņa būvniecība jaunā vietā un kuru sugu un biotopu eksperte nav izdalījusi kā īpaši aizsargājamu biotopu. Atbilstoši Natura 2000 standarta datu lapā norādītajai informācijai biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas* aizņem 2981ha no Dabas parka teritorijas, savukārt biotopa aizņemtā platība Latvijā Ziņojumā norādīta ~22798ha. Birojs vērš uzmanību, ka Latvijas 2013.gadā Eiropas Komisijai sniegtajā ziņojumā par Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības stāvokli valstī (par periodu no 2007. – 2012.gadam)⁶ biotopa 2180 *Mežainas piejūras kāpas* aizņemtās platības Latvijas teritorijā norādītas 60000ha. Tādējādi secināms, ka Paredzētās darbības rezultātā biotopa 2180 *Mežainas piejūras kāpas* platība Dabas parka teritorijā samazināsies par ~0,01%, valstī kopumā – par ~0,0005%.

2.5.2.2. Paredzētās darbības rezultātā biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* skartās platības Ziņojumā aprēķinātas ~0,05ha. Atbilstoši Natura 2000 standarta datu lapā norādītajai informācijai biotops 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* aizņem 42ha no Dabas parka teritorijas, savukārt biotopa aizņemtā platība Latvijā ir 33800ha. Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības rezultātā biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* platība Dabas parka teritorijā samazināsies par ~0,12%, bet valstī kopumā par ~0,00015%.

2.5.3. Veloceliņam tieši piegulošās teritorijās atrodas galvenokārt biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas*, nelielās platībās 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* un 2120 *Priekškāpas*. Sugu un biotopu eksperte novērtējusi, ka sekundāri, palielinoties antropogēnajai noslodzei, paredzama veloceliņam tieši piegulošās teritorijās esošo biotopu eutrofikācija, kuras rezultātā var ieviesties dabiskam biotopam neraksturīgas augu sugas uz izmainīties struktūra (palielināties krūmu stāva biežība), kā arī var tikt veicināta izmīdīšana un piegružošana, tajā pašā laikā jāņem vērā, ka lielākā daļa veloceliņa trase jau pašreiz ir atpūtnieku izmantota. Uz attālākiem īpaši aizsargājamiem biotopiem netiek prognozēta Paredzētās darbības negatīva ietekme.

2.5.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām Dabas parkā, Ziņojumā norādīts:

2.5.4.1. Ja veloceliņa būvniecība tiek veikta 1.posmā, potenciāli var tikt skartas divas veloceliņa tuvumā esošās pļavas silpuresnes *Pulsatilla pratensis* atradnes, 1.A posmā – viena atradne. Vērtējot sugas izplatību Latvijā, Ziņojumā norādīts, ka

⁶<http://art17.eionet.europa.eu/article17/reports2012/habitat/summary/?period=3&group=Dunes+habitats&subject=2180®ion=BOR>

plavas silpurene Latvijā ir izplatīta nevienmērīgi – diezgan bieži Piejūras zemienē, bet reti pārējā teritorijā. Ziņojumā novērtēts, ka atradni Kalngales tuvumā jau pašreiz apdraud zemsedzes izbraukāšana. Ievērojot piesardzības pasākumus, ir iespējams būvdarbu laikā novērst īpaši aizsargājamās sugas atradņu iznīcināšanu.

- 2.5.4.2. Uz velociņa trases 1.posmā konstatēta īpaši aizsargājamā suga – smiltāja nelķes *Dianthus arenarius* atradne. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam 2014. – 2016.gada monitoringa dati apliecina, ka smiltāja nelķes populācija kopš iepriekšējā monitoringa perioda (2007. – 2012.gads) ir palielinājusies, it īpaši Natura 2000 teritorijās, un sugu atradņu kvalitāte vērtējama kā viduvēja (no labas līdz sliktai). Traucējumus vai tiešas ietekmes radīšanu uz īpaši aizsargājamām sugām aprobežo Sugu un biotopu aizsardzības likuma 12.pants, tādēļ Ziņojuma autori ir norādījuši, ka, plānojot Paredzēto darbību, velociņa trase konkrētajā posmā tiks nosprausta, maksimāli samazinot potenciāli ietekmējamo īpaši aizsargājamās sugas īpatņu skaitu, savukārt risinājumi velociņa trasē esošo īpatņu saglabāšanai dzīvotspējīgos apstākļos tiks noteikti sadarbībā ar DAP un jomas ekspertu.
- 2.5.4.3. Velociņa 2.posma tuvumā konstatēta Latvijā diezgan bieži sastopamā ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā suga gada staipekņis *Lycopodium annotinum*, un, pirms būvniecības uzsākšanas, apsekojot un dabā atzīmējot sugas atradņu vietas, Ziņojumā netiek prognozēta atradnes iznīcināšana Paredzētās darbības rezultātā.
- 2.5.4.4. Plānoto materiālu piegādes ceļu malās konstatētas vāļišu staipekņa *Lycopodium clavatum* atradnes. Tā ka paredzēta pārvietošanās pa esošiem meža ceļiem, neveicot darbības ārpus to trasēm, nav prognozējama ietekme uz to malās konstatētajām augu sugām.
- 2.5.4.5. Uz vairākām lielām priedēm 4.A posma tuvumā (1 – 2m attālumā no velociņa trases) konstatētas īpaši aizsargājamās vaboles – priežu sveķotājkoksngrauža *Nothorina punctate* darbības pēdas. Ziņojumā novērtēts, ka suga Latvijā ir izplatīta nevienmērīgi, un tā apdzīvo lielu dimensiju vecas priedes. Ziņojumā netiek prognozēta ietekme uz konstatētajām vaboles dzīvotnēm un populāciju kopumā.
- 2.5.5. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam velociņa trases izbūvei ir prognozēta 193 – 245 koku izciršana Natura 2000 teritorijā, un to konkrēts skaits ir atkarīgs no velociņa trases izvietojuma. Dabas parka teritorijā nocērtamo koku skaita sadalījums katrā no velociņa posmiem ir: 1.posmā – 156; 1.A posmā – 124; 2.posmā – 66; 4.posmā – 23; 4.A posmā – 3. Ārpus Natura 2000 teritorijas 60 koku nociršana nepieciešama 4.posma izbūvei. Nocērtamie koki ir priedes ar diametru galvenokārt no 15 – 35cm, 7 – 14 koki ar diametru 40 – 45cm un 1 koks ar diametru 50cm. Četras priedes novērtētas kā bioloģiski vērtīgas. Izbūvējot 4.posmu, nepieciešama arī 7 liepu ciršana ārpus Dabas parka.
- 2.5.6. Ziņojumā novērtēts, ka pašreiz nozīmīgu ietekmi uz Dabas parka ornitofaunu rada cilvēku un suņu klātbūtnes izraisīts traucējums visa gada garumā ar maksimālu traucējuma intensitāti gada siltajos mēnešos, motorizētā transporta (īpaši kvadraciklu un motociklu) radīts troksnis un pastiprināta zemsedzes nomīdīšana ievērojamās platībās, mirušās un mirstošās koksnes, tajā skaitā dobumaino koku izvākšana, atvieglota atpūtnieku piekļuve teritorijai pa plaši sazarotu ceļu un taku tīklu, ērta atpūtnieku piekļuve ar sabiedrisko un personisko transportu, klajumu apmežošana, kā arī dabiskas ietekmes, kas negatīvi ietekmē ornitofaunu un pastiprina antropogēnās dabas ietekmes, piemēram, klajumu apmežošanos un vētru izraisīta kāpu erozija. Izvērtējot Paredzēto

darbību, ornitoloģijas eksperts secinājis, ka plānotā velociņa ietekme uz Dabas parka ornitofaunu nebūs ievērojama, un maz ticams, ka Paredzētā darbība varētu būtiski palielināt pašreizējo antropogēno ietekmju līmeni. Atbilstoši ornitoloģijas eksperta atzinumā sniegtajam vērtējumam, lai neietekmētu putnu ligzdošanu, būvdarbi nav pieļaujami laika posmā no 20.aprīļa līdz 20.jūnijam.

- 2.5.7. Būvniecības negatīvas ietekmes uz sikspārņu populācijām saistāmas ar to mītnu zudumu, izcērtot sikspārņiem nozīmīgus kokus un barošanās biotopu degradāciju/traucējumu. Bet tā kā vairāk nekā 90% no velociņa trases paredzēts izbūvēt pa jau esošiem ceļiem un takām, paredzamā ietekme uz sikspārņu mītnu zudumu Ziņojumā novērtēta kā nebūtiska. Savukārt attiecībā uz apgaismojumu, ir paredzēti vairāki risinājumi, kas ietekmi samazina, tajā skaitā atbilstoši lampu veidi, apgaismojuma sensori.
- 2.5.8. Ņemot vērā Paredzētās darbības apjomu un specifiku, Ziņojumā novērtēts, ka būvdarbi nav saistīti ar nozīmīgām ietekmēm gaisu piesārņojošo vielu un trokšņa emisijas aspektā.
- 2.6. Novērtējuma gaitā ir vērtēti vairāki Paredzētās darbības risinājumi, proti, velociņa 1. un 4.posmam izstrādāti alternatīvi trasējumi 1.A un 4.A. Ziņojuma izstrādes laikā ir ticis samazināts velociņa plānotais platums no sākotnēji paredzētajiem 5m līdz 2,5 – 3,5m, tādējādi neradot nepieciešamību paplašināt esošos ceļus un takas. Šajā aspektā gan Birojs norāda, ja ceļus un takas nav nepieciešams paplašināt, tad arī nocērtamo koku skaits varētu papildus tikt mazināts, izvēloties individualizētu pieeju un iespējami saudzīgus risinājumus. Norādīts, ka Ziņojuma izstrādes laikā tikušas vērtētas arī citas velociņa seguma alternatīvas, proti, bruģakmens segums un grants klājums, taču Ziņojuma autoru vērtējumā minētie risinājumi saistīti ar vairākiem trūkumiem, piemēram, betona bruģa segums nav komfortabls velobraucējiem un tam ir nepieciešama biežāka kopšana, savukārt grants segumam lietus laikā iespējami izskalojumi, piejūras smilšainās kāpas nenodrošina labvēlīgus ģeoloģiskos apstākļus kvalitatīva grants seguma izveidei kāpās un tam piemīt vēl citi Ziņojumā minēti trūkumi. Sākotnēji plānotais atpūtas vietu izvietojums ik pēc 500m samazināts līdz maksimāli 6 atpūtas vietām gar visu velociņa trasi. Atpūtas vietu izvietojums visā velociņa garumā plānots tā, lai tās pēc iespējas atrastos apdzīvotu vietu tuvumā, neveidojot jaunas cilvēku pulcēšanās vietas un neradot papildus slodzi uz vidi celiņa posmos, kuri atrodas ārpus apdzīvotām vietām. Atpūtas vietas plānotas, neiznīcinot papildus platības ārpus jau šobrīd izmīdītajām un izbauktajām taciņām un stīgām. Tāpat Ziņojuma autori atteikušies no ieceres diennakts tumšajā laikā pastāvīgi apgaismot velociņu visā tā garumā un paredzējuši apgaismes stabus izvietot tikai apdzīvotu vietu tuvumā un izmantojot sensoru tehnoloģiju. Eimuru kanāla šķērsojumam 1.posmā sākotnēji tika plānots būvēt tiltu, tomēr, novērtējot ietekmi uz vidi, Ziņojuma izstrādes laikā secināts, ka caurtekas izbūves gadījumā nebūs nepieciešams izmantot celtni, un būvmateriālus būvniecības vietā varētu nogādāt ar mazizmēra tehniku, tādējādi samazinot ietekmi uz vidi, savukārt, realizējot 1.A alternatīvu, jauna caurteka Eimuru kanālā nebūtu jāizbūvē.
- 2.7. Vērtējot Paredzētās darbības alternatīvas 1. un 4.posmam un ņemot vērā sagaidāmo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamos būvniecības darbu risinājumus u.c. faktorus, Ziņojumā novērtēts, ka rekomendējama velociņa izbūve 1.A un 4.A posmā, jo:
- 2.7.1. 1.A posmā velociņa būvniecība jaunā vietā paredzēta 0,6km garumā, pretstatā 1.posmā nepieciešamajai būvniecībai jaunā vietā 0,8km garumā. Tādējādi arī īpaši aizsargājamo biotopu platību zaudējums, realizējot būvniecību 1.A posmā, ir mazāks.
- 2.7.2. 1.A posmā velociņš šķērso Eimuru kanālu Carnikavas novada Garcimā pa esošiem gājēju un riteņbraucēju tiltiņiem un nav nepieciešama papildus inženiertehnisko būvju

būvniecība kanāla šķērsojumam jaunā vietā.

2.7.3. 1.A un 4.A posmu būvniecībai nepieciešamais pievedceļu kopgarums Dabas parka teritorijā būs mazāks.

2.7.4. 1.A un 4.A posmu būvniecībai nepieciešams nocirst mazāku koku skaitu.

2.8. Taču būvniecību 4.A posmā ierobežo tā virzība caur mikroliegumu 1243(80046). VMD ir lēmis, ka virknei mikroliegumu, caur kuriem virzās plānotais velociņš, to izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumi pieļauj viena mikroliegumus šķērsojošā ceļa vai dabiskas brauktuves labiekārtošanu par velociņu ar cietu segumu. VMD lēmumā par mikrolieguma 1243(80046) izveidošanu nav ietverti nosacījumi konkrētā mikrolieguma izmantošanai un apsaimniekošanai, un tā apsaimniekošanas kārtību regulē Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumu Nr.940 *“Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”* (turpmāk Noteikumi Nr.940). DAP vērtējumā velociņa izbūve caur mikroliegumu 1243(80046) atzinuma sniegšanas laikā neatbilst Noteikumu Nr.940 45.punkta prasībām, kas citstarpā nosaka, ka mikroliegumos, kas izveidoti biotopu aizsardzībai, aizliegta jebkāda veida darbība, kas ir pretrunā ar mikrolieguma izveidošanas mērķiem un uzdevumiem, bojā vai iznīcina īpaši aizsargājamo biotopu, negatīvi ietekmē ekosistēmas struktūru, tai skaitā tūrisma vai atpūtas objektu ierīkošana. Tajā pašā laikā arī DAP vērtējumā dabas aizsardzības aspektā piemērotāka ir 4.A alternatīva, kā arī Eksperte, apsekojot konkrētā mikrolieguma teritoriju, iesaka veikt tā izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumu maiņu un paredzēt mikroliegumu šķērsojošās brauktuves labiekārtošanu par velociņu ar cietu segumu. Ziņojumi autori ir norādījuši, ka, pamatojoties uz Ekspertes sniegtajām rekomendācijām teritorijas apsaimniekošanai, VMD ir lūgts izvērtēt mikrolieguma 1243(80046) izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumu maiņas iespējamību, tajā skaitā paredzēt mikroliegumu šķērsojošās esošās brauktuves labiekārtošanu par velociņu ar cietu segumu.

3. Ietekmju novērtējums uz Dabas liegumu, tā ekoloģiskajām funkcijām un integritāti:

3.1. Ņemot vērā ĪADT likuma 43.panta un Noteikumu Nr.300 prasības, ir veikts Paredzētās darbības ietekmes uz Dabas parku novērtējums un izstrādāti risinājumi negatīvas ietekmes novēršanai un mazināšanai. Ievērojot konkrētās Paredzētās darbības veidu un tās plānoto realizācijas vietu, secināts, ka rekomendējama plānotā velociņa būvniecības projekta īstenošana, ja velociņš tiek būvēts pa 1.A un 4.A trasējumiem, un tādējādi netiek radīta būtiska negatīva ietekme uz Dabas parka ekoloģiskajām funkcijām, integritāti un aizsardzības un izmantošanas mērķiem.

3.2. Izdodot šo atzinumu, citstarpā, ņemti vērā šādi apsvērumi:

3.2.1. Lai nodrošinātu Dabas parkam raksturīgo jūras piekrastes ekosistēmu kompleksa saglabāšanu, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzību, un vienlaikus saglabātu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības sabiedrības izglītošanai un atpūtai, īpaši aizsargājamai dabas teritorijai ir Ministru kabineta apstiprināti Dabas parka noteikumi. Atbilstoši Dabas parka noteikumiem Dabas parka dabas parka un dabas lieguma zonā pieļaujams ierīkot vienu asfaltētu vai cita veida cietā seguma velosipēdu celiņu maršrutā no Vecāķiem līdz Saulkrastiem (Dabas parka noteikumu 18.5.punkts).

3.2.2. Tādējādi vispārējs vērtējums par velociņa būvniecības nepieciešamību/pieļaujamību un atbilstību nozīmīgām sabiedrības interesēm Dabas parka teritorijā ir veikts jau nacionālajā līmenī, izstrādājot Dabas parka noteikumus. Darbības vieta, kur atbilstoši Ziņojumā norādītajam ir plānota velociņa būvniecība, atrodas Dabas parka dabas parka un dabas lieguma zonā, kur velociņa būvniecība ir pieļaujama – tās realizāciju

pieļauj Dabas parka noteikumi.

- 3.2.3. Vienlaikus, kā tas izriet gan no Eiropas Savienības, gan nacionālajiem tiesību aktiem, darbībām, kam varētu būt būtiska ietekme uz Natura 2000 teritoriju, novērtējums ir nepieciešams arī konkrētas ieceres līmenī. Šādā izsvērumā ir jāpārlicinās, ka iecere pati par sevi vai saistībā ar citām iecerēm neietekmēs attiecīgās teritorijas aizsardzības mērķus, un ka tai nebūs ilgstošas kaitīgas ietekmes uz attiecīgās teritorijas viengabalainību.
- 3.2.4. Piemērojot Paredzētajai darbībai Natura 2000 novērtējumu, tika konstatēts, ka ir nepieciešams detalizēti izvērtēt Paredzētās darbības risinājumus, iespējamās alternatīvas, lai izvairītos no būtiskas ietekmes uz Dabas parkā esošajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem, sugām un mikroliegumu teritorijām.
- 3.3. Īpaši aizsargājamo biotopu 2180 *Mežainas piejūras kāpas* un 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* zaudējums teritorijās, kur velociņš paredzēts ārpus esošiem ceļiem vai stīgām novērtēts kā nozīmīgs, taču salīdzinoši nelielā apjomā. Ar Paredzēto darbību īpaši aizsargājamo biotopu 2180 *Mežainas piejūras kāpas* un 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* zaudētās platības sastāda attiecīgi 0,01% un 0,12% no konkrēto biotopu platībām Dabas parka teritorijā, un secināms, ka tās ir salīdzinoši nelielas platības. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam velociņa trasējums konkrētajā teritorijā pa jaunu vietu ir atzīta kā vienīgā piemērotā vieta starp dzelzceļa nodalījuma joslu un jūru, kur nav jāšķērso mikrolieguma teritorija un velociņu var izbūvēt maksimāli izmantojot esošus ceļus, takas vai stigas, kā arī nav jāveic kāpu norakšana velociņam atbilstoša garenprofila nodrošināšanai. Jāņem vērā, ka Natura 2000 novērtējuma laikā ir izstrādāts velociņa 1.posma alternatīvs trasējums 1.A, tādējādi samazinot zaudējamo biotopu platības, un biotopu platības griezumā (salīdzinājumā ar biotopa pārstāvību Dabas parkā un valstī kopumā) prognozētais tiešās ietekmes apjoms nav būtisks un nozīmīgs, tomēr Natura 2000 teritorijas izsvērumā sagaidāmās ietekmes būtiskuma kritērijs ir jāsaista ar attiecīgās teritorijas izveides mērķiem, nepieciešamo aizsardzības režīmu dabiskajām dzīvotnēm, kuru ilgstošas saglabāšanas mērķis ir pamats attiecīgās teritorijas iekļaušanai Natura 2000 tīklā. Biotopu 2180 *Mežainas piejūras kāpas* un 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* ilgstošas saglabāšanas un aizsardzības mērķis ir viens no pamatiem Dabas parka iekļaušanai Natura 2000 tīklā un Ziņojumā vērtēts, vai Paredzētās darbības realizācija var atstāt negatīvu ietekmi uz attiecīgo Dabas parka biotopu kvalitāti, fragmentāciju. Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības rezultātā īpaši aizsargājamo biotopu fragmentācija nemainīsies, jo biotopu platības jau pašreiz šķērso ceļi un stigas, un velociņa būvniecība paredzēta galvenokārt esošo ceļu un stigu platībās. Paredzētās darbības mērķis ir kontrolēta atpūtnieku plūsmas virzīšana, kā rezultātā tiks mazināta ietekme uz velociņam apkārtējiem Dabas parka īpaši aizsargājamiem biotopiem.
- 3.4. Atbilstoši novērtētajam Paredzētās darbības rezultātā var palielināties traucējums velociņam piegulošās teritorijās esošām īpaši aizsargājamām augu sugām, taču kopumā prognozēts, ka novēršot/mazinot atpūtnieku stihisku pārvietošanos Dabas parka teritorijā, Paredzētās darbības rezultātā, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, traucējums īpaši aizsargājamām sugām varētu samazināties. Veicot papildus pasākumus ietekmju novēršanai/mazināšanai, Ziņojumā netiek prognozētas velociņa ietekmes zonā esošo īpaši aizsargājamo augu sugu populāciju blīvuma, fragmentācijas un atradņu kvalitātes izmaiņas.
- 3.5. Īstenojot Paredzēto darbību Ziņojumā norādītajā un vērtētajā veidā, kā arī ievērojot plānotos pasākumus ietekmju novēršanai un mazināšanai, kopumā nav sagaidāma tāda būtiska ietekme uz Dabas parku, kas nebūtu pieļaujama un savietojama ar teritorijas aizsardzības mērķiem un negatīvi ietekmētu tās ekoloģiskās funkcijas.

IV. Kopsavilkums par Paredzētās darbības ietekmi samazinošajiem un kompensējošajiem pasākumiem:

1. Ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 novērtējuma procedūras rezultātā, izvērtējot potenciālās negatīvās ietekmes avotus, izstrādāti priekšlikumi dažādiem pasākumiem, kas īstenojami Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novēršanai un samazināšanai, citstarpā:
 - 1.1. Pirms koku ciršanas paredzēta veloceliņa trases apsekošana ar atbildīgajām amatpersonām, lai precizētu nocērtamos kokus un koku ciršana notiks saskaņā ar VMD koku ciršanas apliecinājuma nosacījumiem.
 - 1.2. Paredzētās darbības laikā nozāgētie koki, kuru diametrs pārsniedz 30cm, tiks atstāti mežā vismaz 50m attālumā no veloceliņa.
 - 1.3. Pirms veloceliņa būvniecībai nepieciešamo materiālu pievešanas, pievedceļus plānots apsekt, piesaistot DAP speciālistus.
 - 1.4. Veloceliņa segas konstrukcijas izbūves darbos plānots pielietot mazgabarīta tehniku, kas var veikt darbus un materiāla pievešanu paredzētajā veloceliņa joslā, neietekmējot blakus esošās teritorijas.
 - 1.5. Pirms materiāla krautņu ierīkošanas uz esošās grunts tiks ieklāts atdalošais materiāls, lai nepieļautu būvmateriālu nokļūšanu augsnē un nodrošinātu atlikušo materiālu savākšanu pēc būvdarbu pabeigšanas. Kā iespējams atdalošais materiāls ietekmes uz vidi samazināšanai Ziņojumā minēts ģeotekstils vai saliekami koka vairogi. Pārvietojami koka vairogi izmantojami arī tehnikas apgriešanās laukumos, to izmantošanu iepriekš saskaņojot ar Dabas parka apsaimniekotājiem.
 - 1.6. Vietās, kur veloceliņa trases platumā sastopamas koku saknes, plānots izmantot tehnoloģiskos risinājumus, kas samazina betona plākšņu radīto slodzi uz koku saknēm.
 - 1.7. Lai mazinātu apgaismojuma potenciālo ietekmi, apgaismojumu plānots regulēt, izmantojot kustību sensoru slēdžus, kas tiks uzstādīti tā, lai reaģētu uz objektiem, kas pārvietojas pa veloceliņu, nevis to šķērso. Paredzētas kukaiņus mazāk piesaistošas LED tehnoloģiju laternas ūdeņu tuvumā (2.posmā no Mežciema ielas 400m garumā un 1A posmā veloceliņa šķērsojumā ar Eimuru kanālu), un apgaismojums plānots ar dzeltenī – oranžu spektru, lai neveicinātu kukaiņu koncentrēšanos apgaismes objektu tuvumā, tādējādi ietekmējot apkārtējos barošanās biotopus. Gaismas kūļa vērsums plānots tā, lai apgaismotu pēc iespējas mazāku platību ārpus veloceliņa.
 - 1.8. Mikrolieguma teritorijā (2.posma apgaismotajā daļā) apgaismojuma balstus paredzēts uzstādīt starp esošajiem kokiem, neveicot to ciršanu.
 - 1.9. Trases sagatavošanas darbi un būvdarbi tiks organizēti ārpus putniem jūtīgākās ligzdošanas sezonas perioda, kas ir no 20.aprīļa līdz 20.jūnijam.
2. Pie nosacījuma, ja tiek īstenoti visi Ziņojumā novērtētie un šajā atzinumā iepriekš aprakstītie pasākumi, lai novērstu vai mazinātu Paredzētās darbības un ar to saistīto darbību un seku negatīvo ietekmi uz Natura 2000 teritoriju, kopumā nav identificēta tāda negatīva ietekme uz Dabas parku, kas būtu pamats ĪADT likuma 43.panta (6)daļas un (7)daļas piemērošanai. Attiecīgi – nav konstatēts pamats kompensējošo pasākumu izstrādei.

V. Izvērtētā dokumentācija:

1. Biroja 2013.gada 16.oktobra lēmums Nr.6-n „*Par ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu*” un lietas materiāli.

2. SIA "Polyroad" 2013.gada 13.novembra pieprasījums ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma nosacījumiem.
3. Biroja 2013.gada 4.decembra „Nosacījumi veloceliņa būvniecības ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) – dabas parku "Piejūra" - novērtējumam”.
4. Rīgas domes mājokļu un vides departamenta 2015.gada 17.septembra vēstule Nr.DMV-15-2812-nd "Par veloceliņa būvniecību" ar ierosinājumu paplašināt IVN izpētes teritoriju.
5. Carnikavas novada domes 2015.gada 21.septembra vēstule Nr.01-11.2/2649 "Par lēmuma grozījumiem”.
6. Biroja 2015.gada 21.oktobra lēmums Nr.3-03/1804 par grozījumiem 2013.gada 4.decembra izsniegtajos nosacījumos ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējumam.
7. 2016.gada 18.aprīļa SIA "Latekoil" vēstule Nr.09/04-16 un tai pievienotais Ziņojums, un paziņojums par sabiedrisko apspriešanu.
8. Privātpersonas 2016.gada 21.aprīļa elektroniskā pasta vēstule.
9. Carnikavas novada iedzīvotāju iniciatīvas grupas 2016.gada 25.aprīļa elektroniskā pasta vēstule ar ierosinājumiem.
10. Privātpersonas 2016.gada 11.maija elektroniskā pasta vēstule.
11. Divu privātpersonu 2016.gada 12. maija elektroniskā pasta vēstules.
12. Divu privātpersonu 2016.gada 16. maija elektroniskā pasta vēstules.
13. Biedrības "Garciemieši" 2016.gada 17.maija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojam tiek pārsūtīta privātpersonas 2016.gada 16.maija vēstule.
14. Biedrības "Garciemieši" 2016.gada 18.maija vēstule Nr.03/2016 "Par veloceliņa "Vecāķi – Lilaste" ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku "Piejūra" novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”.
15. Privātpersonas 2016.gada 19.maija elektroniskā pasta vēstule un tās pielikums "Par gaismas piesārņojumu ĪADT paredzētās darbības rezultātā”.
16. Privātpersonas 2016.gada 19.maija elektroniskā pasta vēstule un tās pielikums "Par alternatīvo, Piejūras Dabas parka meža saudzējošo variantu gar dzelzceļu Garezera apvidū”.
17. Privātpersonu 2016.gada 19.maija iesniegums "Par priekšlikumu iesniegšanu veloceliņam "Vecāķi - Lilaste””.
18. Privātpersonas 2016.gada 19.maija elektroniskā pasta vēstule un tās pielikums "Par veloceliņa "Vecāķi - Lilaste" ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku "Piejūra" novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu. Priekšlikumi par posmu Kalngale – Carnikava”.
19. Vides aizsardzības kluba 2016.gada 19.maija vēstule Nr.2016_0032 "Par veloceliņa "Vecāķi – Lilaste" ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) dabas parku "Piejūra" novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”.
20. DAP 2016.gada 20.maija vēstule – atsauksme Nr.4.9/33/2016-N-E par Ziņojumu.
21. Izstrādātājas 2016.gada 14.oktobra vēstule Nr.38/10-16 un tai pievienotais Ziņojums.
22. Rīgas domes mājokļu un vides departamenta vides pārvaldes 2016.gada 27.oktobra vēstule – atsauksme Nr.DMV-16-3328-nd par Ziņojumu.

23. Carnikavas novada domes 2016.gada 28.oktobra vēstule – atsauksme Nr.01-8.2/2202 par Ziņojumu.
24. VVD Lielrīgas Pārvaldes 2016.gada 17.oktobra vēstule – atsauksme Nr.4.5.-20/7983 par Ziņojumu.
25. Rīgas domes pilsētas attīstības departamenta 2016.gada 2.novembra vēstule – atsauksme Nr.DA-16-1408-ap.
26. DAP 2016.gada 8.novembra vēstule Nr.4.9/65/2016-N-E – atsauksme par Ziņojumu.
27. Izstrādātājas 2016.gada 9.novembra vēstule Nr.41/11-16 “*Par DAP vēstuli 8.11.2016. Nr.4.9/65/2016-N-E*”.
28. Biroja 2016.gada 29.novembra vēstule Nr.3-03/1533 “*Par papildus informāciju ietekmes uz vidi novērtējumam*”.
29. Izstrādātājas 2016.gada 23.decembra vēstule Nr.43/12-16 “*Par papildu informāciju ietekmes uz vidi novērtējumā*” un tai pievienotais papildinātais Ziņojums.
30. Biroja 2016.gada 29.decembra vēstule Nr.3-03/1732 “*Par papildus informāciju ietekmes uz vidi novērtējumam*”, kas adresēta VMD Rīgas reģionālās virsmežniecības Rīgas mežniecībai un DAP.
31. Biroja 2017.gada 4.janvāra vēstule Nr.3-03/27 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu*”.
32. Biroja 2017.gada 5.janvāra vēstule Nr.3-03/36 “*Par papildus informāciju ietekmes uz vidi novērtējumam*”.
33. DAP 2017.gada 26.janvāra vēstule Nr.4.9/6/2017-N-E “*Par velociņa “Vecāķi – Lilaste” ietekmes uz Natura 2000 teritoriju – dabas parku “Piejūra” novērtējumu*”.
34. VMD Rīgas reģionālās virsmežniecības 2017.gada 10.februāra vēstule Nr.VM5.7-1/138 “*Par informācijas sniegšanu*”.
35. Izstrādātājas 2017.gada 24.aprīļa vēstule Nr.08/04-17 un tai pievienotais papildinātais Ziņojums.
36. Biedrības “*Latvijas ezeri*” 2017.gada 11.maija vēstule Nr.10/2017 “*Par mērķim neatbilstošu projektu un ziņojumu*”.

VI. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti):

1. Informācija par sabiedrisko apspriešanu:

- 1.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta „*Rīgas Aprīņa Avīze*” 2016.gada 19.aprīļa numurā (Nr.29(8656)), kā arī Biroja mājaslapā www.vpvpb.gov.lv un Carnikavas novada mājaslapā – www.carnikava.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Carnikavas novada domē (Stacijas iela 5, Carnikava), Carnikavas domes mājas lapā www.carnikava.lv un Izstrādātājas mājas lapā www.eiropprojekts.lv/velocels.
- 1.2. Sabiedriskās apspriešanas sapulce klātienē notika 2016.gada 2.maijā Carnikavas tautas namā “*Ozolaine*” (Carnikavas novads, Jūras iela 1A) plkst. 18:00. Sanāksmē piedalījās 35 interese, tajā skaitā Ierosinātājas un Izstrādātājas pārstāvji. Klātesošie tika iepazīstināti ar plānoto velociņa trases vietu un būtiskākajiem secinājumiem par plānotās darbības ietekmi uz Natura 2000 teritoriju. Pēc tam klātesošajiem tika dota iespēja uzdot jautājumus.
- 1.3. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2016.gada 19.aprīļa līdz 2016.gada 19.maijam. Līdz 2016.gada 20.maijam Birojā tika saņemtas Carnikavas novada iedzīvotāju

iniciatīvas grupas un 8 privātpersonu vēstules ar priekšlikumiem un iebildumiem par Ziņojumu, kā arī biedrības “*Garciemieši*”, Vides aizsardzības kluba un DAP viedoklis par Ziņojumu.

- 1.4. 2016.gada 14.oktobrī Birojā tika iesniegta Ziņojuma precizētā versija, kurā veikti labojumi un papildinājumi pēc sabiedriskās apspriešanas gaitā izteiktajiem viedokļiem un atsauksmēm. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā tika publicēts Rīgas domes mājoņļa un vides departamenta mājaslapā www.mvd.riga.lv, Rīgas pašvaldības mājaslapā www.riga.lv, Carnikavas novada mājaslapā www.carnikava.lv, kā arī Biroja mājaslapā www.vpvpb.gov.lv.
- 1.5. Atsauksmes par Ziņojumu tika saņemtas no Rīgas domes mājoņļu un vides departamenta vides pārvaldes, Carnikavas novada domes, Rīgas domes pilsētas attīstības departamenta, VVD Lielrīgas Pārvaldes un DAP. 2016.gada 9.novembra vēstulē Nr.41/11-16 Izstrādātāja sniegusi skaidrojumus par DAP saņemto atsauksmi.
- 1.6. 2016.gada 29.novembrī Birojs ar vēstuli Nr.03-03/1533 lūdzis papildināt Ziņojumu.
- 1.7. 2016.gada 23.decembrī Birojā tika iesniegts papildinātais novērtējuma Ziņojums. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā tika publicēts Carnikavas novada mājaslapā – www.carnikava.lv un Biroja mājaslapā – www.vpvpb.gov.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Izstrādātājas mājaslapā www.latekoil.lv/velocels.
- 1.8. Iepazīstoties ar aktualizēto Ziņojumu, Birojs lūdz papildus informāciju un vērtējumu no VMD Rīgas reģionālās virsmežniecības Rīgas mežniecības un DAP, kā arī lūdz Izstrādātājam papildināt Ziņojumu.
- 1.9. 2017.gada 26.janvārī Birojs saņēma Birojam un Izstrādātājam adresētu DAP vēstuli Nr.4.9/6/2017-N-E, kurā sniegta precizējoša informācija par Paredzētās darbības skartajiem mikroliegumiem, kā arī norādīts uz nepieciešamajiem Ziņojuma labojumiem un papildinājumiem.
- 1.10. 2017.gada 15.februārī Birojs saņēma 2017.gada 10.februāra VMD vēstuli Nr.VM5.7-1/138 un tam pievienotus Rīgas reģionālās virsmežniecības lēmumus par mikroliegumu izveidi un grozījumus pieņemtajos lēmumos.
- 1.11. 2017.gada 24.aprīlī Birojā iesniegts aktualizētais novērtējuma Ziņojums. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā tika publicēts Carnikavas novada mājaslapā – www.carnikava.lv un Biroja mājaslapā – www.vpvpb.gov.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Izstrādātājas mājaslapā www.latekoil.lv/velocels.

2. Apkopotie viedokļi:

- 2.1. Nosacījumi Paredzētās darbības ietekmes novērtēšanai galvenokārt bija vērsti uz Paredzētās darbības risinājumu izsvērumu saistībā ar veloceliņa izveides ietekmi uz ĪADT esošajām dabas vērtībām. Nosacījumos iekļautas arī prasības pasākumu izstrādei Paredzētās darbības negatīvās ietekmes mazināšanas un novēršanai, ja tiek konstatēta Paredzētās darbības negatīva ietekme uz ĪADT un tajā esošajām dabas vērtībām.
- 2.2. Attiecīgi šādā novērtējuma kontekstā Paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējuma gaitā, tajā skaitā Ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā iesaistījās Vides aizsardzības klubs, biedrība “*Garciemieši*”, Carnikavas novada iedzīvotāju iniciatīvas grupa un privātpersonas, kā arī atsauksmes par Ziņojumu un ieteikumus sniegusi DAP, VMD un VVD Lielrīgas Pārvalde.
- 2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemti privātpersonu iebildumi veloceliņa būvniecībai konkrētā trasējumā un izteikti ierosinājumi alternatīviem veloceliņa novietojumiem – ieteikta gan veloceliņa izbūve gar dzelzceļa līniju un autoceļu, gan tuvāk pludmales teritorijai, kā arī pausts viedoklis par Paredzētās darbības radīto gaismas

piesārņojumu un tā ietekmi uz ĪADT. Ņemot vērā plānoto apgaismojumu, biedrība “*Garciemieši*” norādījusi uz nepieciešamību Paredzētās darbības novērtēšanā piesaistīt ornitofaunas ekspertu, kā arī sniegusi viedokli, ka Paredzētā darbība negatīvi ietekmēs Dabas parku, palielinot antropogēno slodzi tajā, un izteikts aicinājums veloceliņam mainīt izvietojumu un posmā no Kalngales līdz Carnikavai virzīt to gar autoceļa P1 malu. Carnikavas novada iedzīvotāju iniciatīvas grupa sniegusi ieteikumus veloceliņa seguma izvēlei.

- 2.4. Vides aizsardzības klubs norādījis, ka kategoriski iebilst pret veloceliņa būvniecību sākotnēji plānotajā trasējumā, kā arī neatbalsta ieceri veidot apgaismotu veloceliņu. Vides aizsardzības klubs iesaka atteikties no iecerētās darbības sākotnējā redakcijā un lemt par veloceliņa veidošanu posmā Vecāķi – Saulkrasti paralēli valsts galvenajam autoceļam Ādaži – Saulkrasti un/vai paralēli Rīga – Saulkrasti dzelzceļam, tā nodalījuma joslā, lai tiktu izmantota esošo ceļu nodalījuma josla bez būtiskas papildus koku ciršanas un neskartu dabas teritoriju ietekmēšanas.
- 2.5. DAP neiebilst veloceliņa izbūves nepieciešamībai Dabas parkā ar mērķi regulēt apmeklētāju plūsmu, taču novērtējuma gaitā DAP vairākkārtēji lūgusi Ziņojumu papildināt, proti, Ziņojumā aktualizēt un papildināt informāciju par Dabas parku, tā izveidošanas mērķiem un sastopamajām dabas vērtībām, kā arī izvērtēt kopējo zaudēto īpaši aizsargājamo biotopu platību un sniegt pamatotu atbildi, kā Paredzētās darbības realizācijas gadījumā tiks īstenots Dabas parka izveidošanas mērķis – aizsargāts biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas*. DAP norādīja uz nepieciešamību papildināt vērtējumu saistībā ar plānotā apgaismojuma ietekmi uz migrējošiem putniem, sikspārņiem un kukaiņu populācijām, kā arī rast veloceliņa novietojuma un tā ierīkošanas tehnoloģiju alternatīvas, kas negatīvi neietekmētu Dabas parku. Lūgts papildināt vērtējumu saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti un definēt ietekmju būtiskuma kritērijus, ņemot vērā Ministru kabineta 2007.gada 27.marta noteikumu Nr.213 “*Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu*” (turpmāk Noteikumi Nr.213). Novērtējot Ziņojuma papildinājumus, DAP pozitīvi novērtējusi veloceliņa būvniecības ieceri vietās, kur pašreiz atrodas takas vai ceļi, kā arī atteikšanos veidot veloceliņa segumu no asfalta, un kopumā DAP atbalsta veloceliņa trases ierīkošanu, ja tas tiek virzīts pa 1.A un 4.A posmiem, tajā pašā laikā ņemot vērā Noteikumos Nr.940 noteiktās prasības un rodot risinājumus, lai būvniecība nebūtu pretrunā minēto Noteikumu prasībām.
- 2.6. VVD Lielrīgas Pārvalde savā atsauksmē norādījusi, ka neiebilst Ziņojumā iekļautajai veloceliņa būvniecības projekta īstenošanas kārtībai (ja veloceliņš 1.posmā tiek būvēts pa 1.A alternatīvu un 4.posmā pa 4.A alternatīvu) ar nosacījumu, ka veloceliņa ierīkošanas laikā, pēc darbības akceptēšanas tiks ievēroti Ziņojumā noteiktie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai.
- 2.7. Ziņojuma izvērtēšanas laikā viedokli par Paredzēto darbību un Ziņojuma kvalitāti sniegusi biedrība “*Latvijas ezeri*”, norādot, ka atbilstoši Dabas parka noteikumu 18.5.punktam veloceliņa būvniecība nepieciešama līdz Saulkrastu pilsētai. Biedrība “*Latvijas ezeri*” paudusi bažas, ka Paredzētās darbības rezultātā pieaugs antropogēnā slodze uz Ummja ezeru un Dienvidu Garezeru. Vēstulē vērsta uzmanību uz sugu un biotopu ekspertes E.Grolles sniegtā atzinuma trūkumiem. Kopumā biedrība “*Latvijas ezeri*” gan Paredzēto darbību, gan tās novērtējuma ziņojumu uzskata par neatbilstošiem normatīvo aktu prasībām un norāda uz nepieciešamību pārstrādāt projektu, paredzot tā maršrutu no Vecāķiem līdz Saulkrastiem, kā arī veikt pārstrādātā projekta jaunu ietekmes izvērtējumu, piesaistot atbilstošas kvalifikācijas un jomas ekspertus.

VII. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama:

Paredzētā darbība plānota Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (Natura 2000) – Dabas parkā, kam ir būtiska nozīme jūras piekrastes ekosistēmu kompleksa saglabāšanā, kā arī īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībā. Izvērtējuma laikā dažādas interešu grupas ir paudušas atšķirīgus viedokļus par optimālāko trases izvietojumu, segumu, ietekmju mazināšanas pasākumiem, lai iespējami sabalansētu velociņa izveides perspektīvo mērķi – izveidot drošu un ērtu velociņu ap Baltijas jūru, tajā pašā laikā respektējot dabas vērtības un esošās cilvēku plūsmas, neradot nozīmīgu negatīvu ietekmi, vai ideālā variantā pat mazinot slodzi uz aizsargājamām dabas vērtībām. Mežu josla, ko klāj mainīga augstuma kāpu grēdas un vairāku mežainu piejūras kāpu aizsardzībai izveidotu mikroliegumu teritorijas, vietumis blīvi apdzīvotie ciemi un dzelzceļa līnija, kā arī autoceļi, meža stigas, ceļi un takas līdz ar atsevišķām zemākām vietām un smilšaino, pret vēja un izbraukāšanu jutīgo piekrasti un intensīvā rekreācijas slodze, līdz ar aizsargājamiem biotopiem un augu atradnēm papildus uzliek pienākumu izmantot šo teritoriju veidā, kas nav pretrunā ar Dabas parka izveides mērķiem. No otras puses intensīvas cilvēku plūsmas uz jūru, kāpu izbradāšana/izbraukāšana jutīgās smilts augsnēs bez apmeklētāju plūsmas pārdomātas virzīšanas un esošo bezseguma stigu izmantošana arī nav optimāla, rēķinoties, ka antropogēnā ietekme visdrīzāk turpinās pieaugt, un pārdomāta apmeklētāju plūsmas virzība kopējo ietekmi varēti izmainīt un atsevišķās vietās pat mazināt. Tie ir apstākļi, kas jālīdzsvaro konkrētā projekta kontekstā, diemžēl iztrūkstot detalizētiem un sistemātiskiem pētījumiem par dažāda virziena apmeklētāju pašreizējām plūsmām un teritoriju noslodzēm konkrētā velociņa maršrutā dažādos tā posmos. Paredzētās darbības ietvaros Dabas parka teritorijā plānots infrastruktūras objekts kontrolētākai atpūtnieku plūsmas virzīšanai – cietā seguma velociņa izveide, kas citstarpā, nosakot Dabas parka individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību nacionālā līmenī, ir paredzēts arī Dabas parka noteikumos. Tai pat laikā jāērķinās, ka jauna velociņa izbūve no Vecāķiem līdz Lilastei (Medzābakiem) un perspektīvā līdz Saulkrastiem varētu radīt vai vismaz daļēji veicināt arī antropogēnās ietekmes palielināšanos tiešā trases tuvumā. Līdz ar to ir svarīga gan pārdomāta pašas trases izvēle, gan atpūtas vietu ierīkošana un apsaimniekošana, lai tiktu rasts saprātīgs kompromiss dabas vērtību aizsardzībai un ceļotāju ērtībai vienlaicīgi. Vērtējot konkrētos Paredzētās darbības risinājumus, jāņem vērā, ka ĪADT likuma 43.panta (5)daļa noteic, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Velociņš plānots Dabas parka teritorijā, galvenokārt pa esošām stigām, meža ceļiem vai takām, kuru tīkls ir salīdzinoši blīvs un nozīmīga to paplašināšana izvērtējuma rezultātā nav plānota. Izvērtējuma rezultātā vairākos posmos ir pieņemts lēmums izvērtēt alternatīvus trases variantus un samazināt sākotnēji plānotos trases parametrus, tā rezultātā posmā no Carnikavas līdz jūrai koku ciršana nav paredzēta vispār, un cietā seguma izmantošana vismaz daļēji varētu radīt arī pozitīvu efektu, samazinot esošo un arī piegulošo teritoriju izbradāšanu/izbraukāšanu, kas smilts augsnēs ir būtiski. Zināmā mērā Birojs var pievienoties biedrības “*Latvijas ezeri*” viedoklim, ka velociņa pārdomāta izveide līdz Saulkrastiem labāk atbilstu kopējam projekta mērķim, tai pat laikā arī pašlaik pa esošu velociņu salīdzinoši nelielā posmā un koplietošanas autoceļiem ir iespējams turpināt ceļu Saulkrastu virzienā. Vienlaikus palielinātas noslodzes uz Umme un Garezeriem novēršanai būtu jāplāno gan informatīvi, gan organizatoriski pasākumi un jārealizē neatkarīgi no konkrētā velociņa izveides, jo piekļuve tiem ir iespējama arī pašreiz. Kā arī ir svarīgi apzināties un sekot līdzi, kādas turpmāk varētu būt nākamā velociņa ietekmes radītas vai veicinātas atpūtas vietas un maršruti, lai savlaicīgi plānotu to uzturēšanu un apsaimniekošanu ne tikai tiešā velociņa trases tuvumā. Šai aspektā cietā seguma izvēle varētu būt pieņemama izvēle, lai organizēti virzītu apmeklētāju plūsmu, un perspektīvā varētu būt nepieciešams arī secīgs nākamais posms – esošo atsevišķu taku un ceļu norobežošana, vai labiekārtošana turpmākai apmeklētāju plūsmu virzīšanai Garezeru vai jūras līča virzienā, kur tas netraucē dabas vērtībām, nodrošinot atbilstošu informatīvo zīmju uzturēšanu, regulāru atkritumu izvešanu, mehanizētā transporta pārvietošanās ierobežojumu kontroli u.c. apsaimniekošanas pasākumus.

Apkopojot un analizējot Ziņojumā sniegto Paredzētās darbības risinājumu izvērtējumu, jāsecina,

ka novērtējuma gaitā Ziņojuma autori, ņemot vērā institūciju un sabiedrības pārstāvju izteiktos iebildumus un ierosinājumus, ir veikuši daļējas izmaiņas sākotnējā Paredzētās darbības iecerē, proti, samazinot plānotā velociņa platumu un tādējādi samazinot gan Paredzētās darbības rezultātā zaudējamo un ietekmēto biotopu platības, gan nocērtamo koku skaitu, kā arī paredzot risinājumus apgaismojuma radīto traucējumu samazināšanai u.c. Novērtējuma laikā izstrādāti arī atsevišķu velociņa posmu alternatīvi trasējumi, kuru izbūves rezultātā būvniecības radītie traucējumi, salīdzinot ar sākotnēji piedāvātajām pamattrasēm, tiek mazināti. Veicot izsvērumu atbilstoši kritērijiem, kas minēti Noteikumos Nr.213, konstatēts, ka ar velociņa ierīkošanu, būvniecību veicot pa 1.A un 4.A alternatīvām, un ar izvēlētajiem Paredzētās darbības risinājumiem, samazinot tieši skarto biotopu platību, Paredzētās darbības ietekme uz Dabas parka raksturīgajām īpatnībām, biotopu fragmentāciju, īpaši aizsargājamo sugu populāciju blīvumu nav sagaidāma. 1. un 1.A alternatīvas sākuma posms virzās pa vienotu trasi, bet turpinājumā 1.posms pa salīdzinoši šauru joslu virzās jūras līča virzienā un pēc pagrieziņa pa krasta kāpu aizsargjoslu ved Z virzienā, veidojot jaunu Eimuru kanāla šķērsojumu, līdz daļēji pa jaunu vietu pieslēdzas Mežciema ielai Garciemā. Savukārt 1.A alternatīva pēc atvirzīšanās no 1. alternatīvas pa esošām stigām uz ceļiem lokveidā piekļaujas Garciemam no D puses. 1.A posms ir kopumā īsāks un vidi mazāk ietekmējošs, jo neskar papildus mikroliegumu un aizsargājamās augu sugas atradni, neatrodas krasta kāpu aizsargjoslā un vēja erozijas riskam pakļautā teritorijā, neprasa Eimuru kanāla šķērsojumu caurtekas veidā jaunā vietā, kā arī tā izbūvei nepieciešama mazāka platība kopumā un būvniecība nenonāk pretrunā Aizsargjoslu likuma mērķim, kas krasta kāpu aizsargjoslā apbūvi stingri ierobežo. Tādējādi secināms, ka 1.posma izbūve nav argumentēti pamatota vairākos nozīmīgos vides aspektos, un bez 1.posma pastāv acīmredzami piemērotāks 1.A alternatīvais variants, ko arī Ziņojuma autori uzskata par piemērotāku. Attiecībā uz 4. un 4.A posma novietojumu, jāsecina, ka kaut arī 4. un 4.A trases šķērso no biotopu viedokļa līdzīgus mikroliegumus pa esošiem meža ceļiem vai stigām, 4.A alternatīva ir kopumā ar mazāku ietekmi uz vidi, jo trase ir īsāka, tās būvniecībai nepieciešams izcirst ievērojami mazāk koku. Velociņa būvniecību un virzīšanu pa Ziņojumā piedāvātajām alternatīvām (1.A un 4.A posmiem) atbalsta arī DAP, taču velociņa 4.A posms virzās caur mikroliegumu 1243 (80046), kura izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumi neparedz būvniecības pieļaujamību, kaut arī velociņu paredzēts virzīt pa mikroliegumu šķērsojošu meža ceļu/stigu. Līdz ar to Birojs pievienojas Ziņojumā minētajam un arī DAP paustajam viedoklim, ka, salīdzinot alternatīvas savstarpēji, rekomendējama ir izbūve pa 4.A posmu, taču virzība 4.A posma trasējumā pieļaujama vienīgi gadījumā, ja, vadoties no sugu un biotopu ekspertes atzinumā norādītā, VMD lemj par mikrolieguma 1243 (80046) apsaimniekošanas maiņu, paredzot tā teritorijā pa esošo brauktuvi izbūvēt velociņu ar cieto segumu.

Velociņa trasē ir divi posmi, kas plānoti ārpus esošām stigām, ceļiem un nozīmīgām takām – viens Lilastes stacijas un dzelzceļa tuvumā ~0,5km garā posmā ārpus ĪADT, kur nozīmīgas dabas vērtības nav konstatētas, un ~600m posmā starp Vecāķiem un Garciemu Kalngales apkārtņē. Posmu Kalngales apkārtņē galvenokārt vidusdaļā aizņem aizaugošs mežainu piejūras kāpu izcirtums ar jaunām priedītēm, bet nelielos posmos abpus izcirtumam konstatēti vecāki boreālie meži. Šai posmā Eksperte ieteikusi izvēlēties apiet kāpu dienvidu virzienā gar dzelzceļu, bet Ziņojumā skaidrots, ka ir izvēlēta vienīgā piemērotā vieta starp dzelzceļa nodalījuma joslu un jūru, kur velociņu var izbūvēt maksimāli izmantojot esošus ceļus, takas vai stigas, kā arī nav jāveic kāpu norakšana velociņam atbilstoša garenprofila nodrošināšanai. Lai arī Ziņojumā netiek konstatētas kopumā negatīvas ietekmes uz Dabas parka integritāti, izveides mērķiem un ekoloģiskajām funkcijām, kam visumā Birojs var pievienoties, tomēr Biroja vērtējumā tieši šis posms, kur velociņš paredzēts jaunā vietā, pirms galējā lēmuma pieņemšanas būtu atkārtoti jāapseko detalizētāk ar dabas ekspertu līdzdalību, nolūkā izvēlēties optimālāko no iespējamajiem un pieņemamajiem risinājumiem, kas maksimāli ļautu izvairīties no vecāku koku izciršanas tieši vērtīgākajos biotopos vai tos iespējami neskartu.

Ņemot vērā konkrētos precizējumus, kas tiks veikti detālās projektēšanas laikā, Biroja vērtējumā

faktiskie izejvielu apjomi velociņa būvniecībai var būt arī nedaudz atšķirīgi kā Ziņojumā norādītie, bet nav pieļaujams plānot un veidot platākus izcērtamos apjomus vai skart lielākus īpaši aizsargājamo biotopu apjomus kā Ziņojumā novērtēts. Papildus projektēšanas gaitā individualizēti pieejot risinājumiem, ko plānots realizēt īpaši aizsargājamās biotopos un īpaši aizsargājamo augu atradņu tuvumā, sadarbībā ar DAP un biotopu ekspertiem maksimāli nodrošināma prioritāro dabas vērtību saglabāšana, īpaši boreālo mežu un mikroliegumos esošo piejūras kāpu kontekstā, maksimāli samazinot koku izciršanu un plānojot tādus koku saknes saudzējošus risinājumus, kas nodrošina piegulošo koku ilgmūžību un vienlaicīgi trases drošību. Atbalstāma ir Ziņojumā paredzētā pieeja pirms darbu uzsākšanas 1.A un 4.A posmā atkārtoti veikt veģetācijas periodā apsekojumu dabas ekspertam par īpaši aizsargājamo dabas vērtību klātbūtni un konkrētos risinājumus pieņemt, vadoties no DAP norādījumiem konkrētajā kontekstā. Papildus uzmanība ir pievēršama pārdomātai, savlaicīgi plānotai darbu organizācijai, pie nepieciešamības izveidojot pagaidu segumus trasē un tos novācot pēc darbu pabeigšanas, kā arī teritoriju pie nepieciešamības rekultivējot, ievērojot lokālos apstākļus un dabas ekspertu norādījumus. Darbi pārdomāti un posmsecīgi veicami, organizējot optimāli izvēlētas jaudas un gabarītu tehnikas piekļuvi un darbu veikšanu, īpaši nogāžu stāvākajās daļās, kā arī grunts sagatavošanai/izņemšanai nolūkā neradīt papildus piegulošo teritoriju izbraukāšanas un koku papildus izciršanas nepieciešamību. Ietekmes uz putniem un sīkspārņiem mazināšanai nepieciešamie risinājumi gan attiecībā uz darbu veikšanas laiku, gan apgaismojuma aprīkojuma parametriem ir atbilstoši ievērtēti Ziņojumā un to izpildes gadījumā nozīmīgas negatīvas ietekmes nav prognozējamas.

Birojs, izdodot šo atzinumu, nekonstatē tādus apstākļus, kas būtu par pamatu aizliegt Ierosinātās plānoto darbību kopumā vai uzlikt par pienākumu rast citus velociņa būvniecības principiālos risinājumus, tomēr, ņemot vērā teritorijas jutīgumu, esošās un prognozējamās antropogēnās ietekmes, nepieciešams ievērot gan Ziņojumā paredzētos, gan papildus nosacījumus. Līdz ar to, Birojs secina, ka, ņemot vērā visus novērtējuma aspektus, ir iespējams izdot Noteikumu Nr.300 39.punktā minēto atzinumu, jo ar atzinumu, tostarp vadoties no ietekmes novērtēšanas un piesardzības principiem, ir iespējams noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība var būt pieļaujama. Jāņem vērā, ka plānotā darbība rada gan lokālas ietekmes būvdarbu laikā, tādēļ lielā mērā ietekmes ir atkarīgas no paša infrastruktūras objekta parametriem (garums, platums, materiāls), gan arī izvietojuma un turpmākās noslodzes. Paredzētās darbības īstenošana iespējama tikai ievērojot Ziņojumā paredzētos, ar dabas aizsardzības institūciju (DAP) saskaņotos un, atbilstoši Noteikumu Nr.300 40.14. apakšpunktam, šajā Biroja atzinumā ietvertos nosacījumus. Vienlaikus Birojs atzīmē, ka šis atzinums ir izdots Natura 2000 novērtējuma ietvaros un aptver jautājumus ĪADT likuma 43.panta un Noteikumu Nr.300 tvērumā. Šis atzinums neaptver vērtējumu par Paredzētās darbības un tās konkrēto risinājumu atbilstības vērtējumu ārējo normatīvo aktu, tostarp vietējās pašvaldības saistošo noteikumu prasībām. Būvniecības un tās pieļaujamības jautājumi risināmi un vērtējami normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, atbilstoši valsts un pašvaldību institūciju kompetencei. Paredzētā darbība pieļaujama tikai pie nosacījuma, ja tiek izpildītas normatīvo aktu prasības.

Birojs saskaņā ar Noteikumu Nr.300 40.14.punktu noteic šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 1. Paredzētā darbība un tās risinājumi, tostarp koku ciršana, meža zemes pārveidošana, būvniecība u.c. risinājumi pieļaujami tikai veidā, apjomā un kārtībā, kas nav pretrunā un ievēro normatīvajos aktos noteiktās prasības un aprobežojumus, tostarp Aizsargjoslu likumā un Paredzētās darbības skarto pašvaldību teritorijas plānojumā noteikto.**
- 2. Paredzētās darbības realizācija nedrīkst būtiski negatīvi ietekmēt Dabas parka ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nonākt pretrunā tā izveidošanas un aizsardzības mērķiem, tādēļ Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu ietekmes novērtēšanai un samazināšanai īstenošanu, citstarpā negatīvi neietekmējot piegulošās**

teritorijas, tajā skaitā būvdarbu laikā.

3. Izstrādājot objekta būvniecības projektu, jānodrošina atbilstošas nozares eksperta piesaiste, kas nodrošinātu Ziņojumā pievienotajos ekspertu atzinumos sniegtā vērtējuma ievērošanu un iestrādi veloceliņa būvniecības projektā.
4. Ņemot vērā, ka veloceliņa 1. alternatīvas realizācija posmā, kur tā virzās atšķirīgā trasējumā no 1.A alternatīvas, ir ar ievērojami lielāku potenciālo negatīvo ietekmi uz dabas vērtībām, salīdzinot ar 1.A alternatīvu, kā arī tā paredz papildus būvdarbu nepieciešamību mazāk ietekmētās dabas teritorijās un rada lielāku vēja erozijas risku, savstarpēji salīdzinot piedāvātās alternatīvas, Birojs rekomendē veloceliņa būvniecību 1.A trasējumā.
5. Dabas aizsardzības aspektā 4.A alternatīva, salīdzinot ar 4.posma trasējumu, ir ieteicamāks risinājums, tomēr, veloceliņa būvniecība 4.A posmā pieļaujama tikai gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par tā apsaimniekošanas noteikumu maiņu, kas mikroliegumā paredz cietā seguma izbūvi pa esošo brauktuvi, un darbības jebkurā no mikroliegumu teritorijām veicamas saskaņā ar VMD pieņemtajiem lēmumiem (ar grozījumiem) par attiecīgo mikroliegumu izveidi, izmantošanu un apsaimniekošanu, kā arī Noteikumiem Nr.300. Pievedceļi caur mikroliegumiem virzāmi tikai pa esošiem meža ceļiem/stigām, to izmantošanu saskaņojot ar DAP un ievērojot Noteikumu Nr.940 45.punkta prasības.
6. Pirms Paredzētās darbības uzsākšanas veģetācijas sezonā sugu un biotopu ekspertam veicama atkārtota veloceliņa posmu 1.A un 4.A apsekošana, lai novērtētu, vai tā teritorijā vai tieši piegulošās platībās neatrodas īpaši aizsargājamas augu sugas. Īpaši aizsargājamo sugu konstatēšanas gadījumā turpmāka rīcība un būvniecības risinājumi nosakāmi, konsultējoties ar DAP un nodrošinot tās prasību izpildi.
7. Atbilstoši Ziņojumā paredzētajam Paredzētās darbības sagatavošanās darbi un veloceliņa būvniecība veicama ārpus putnu aizsardzībai jutīgā laika posma, kas ir no 20.aprīļa līdz 20.jūnijam.
8. Lai mazinātu Paredzētās darbības ietekmi uz veloceliņam tieši piegulošās teritorijās esošiem īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī Dabas parku kopumā, būvniecības risinājumiem Dabas parka teritorijā jutīgākajās vietās jāparedz risinājumi, piemēram, norādes, apmales, kas ierobežotu apmeklētāju novirzīšanos no veloceliņa trases un atpūtas vietām.
9. Veloceliņa un atpūtas vietu platības, kā arī nocērtamo koku skaits nedrīkst pārsniegt Ziņojumā aprēķināto un novērtēto apjomu, un nepieciešams paredzēt saudzējošus risinājumus koku stumbru un sakņu saglabāšanai (arī būvdarbu laikā). Katra koka faktiskās nociršanas nepieciešamība saskaņojama ar DAP, iespējami izvairoties no koku ciršanas un trases paplašināšanas nepieciešamības. Īpaši jāizvairās no koku izciršanas īpaši aizsargājamā biotopā 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*. Šajā aspektā konkrētajā posmā atkārtoti izvērtējama sugu un biotopu ekspertes E.Grolles ieteiktā 1./1.A posma sākuma daļas lokāla virzīšana, apejot kāpu valni pa līdzeno reljefu gar kāpas vaļņa D daļu, kas izveidota gar dzelzceļa līniju, lai iespējami izvairītos no neskartas teritorijas šķērsošanas. Ja šāds risinājums nav iespējams ievērojami lielāku kāpu norakšanas darbu nepieciešamības dēļ kā tas norādīts Ziņojumā, konkrētajā posmā realizējama veloceliņa izbūve minimālajā platumā, maksimāli izvairoties no koku ciršanas.
10. Nav pieļaujama bioloģiski veco priežu, kas ir priežu sveķotājkoksngrauža *Nothorina punctata* dzīvotnes, nociršana vai izvākšana no Dabas parka teritorijas.
11. Atbilstoši sugu un biotopu ekspertes rekomendācijām 3.posma galā pie pludmales

kāpu vaļņa pārrāvuma vietā veidojami koka konstrukcijas celiņi un nav pieļaujama kāpu apbūve un kāpu vaļņa norakšana.

12. Nepieciešams paredzēt risinājums, kas ierobežotu motorizētā transporta pārvietošanās iespējas pa velociņu, izņemot teritorijas apsaimniekošanas un glābšanas darbu nodrošināšanai.

13. Veloceliņa apgaismojums pieļaujams tikai Ziņojumā norādītajos posmos un risinājumos.

Direktors

A. Lukšēvics

2017.gada 23.maijā

